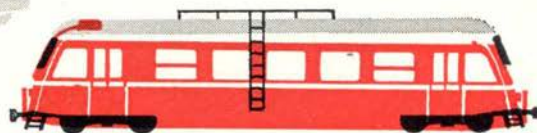

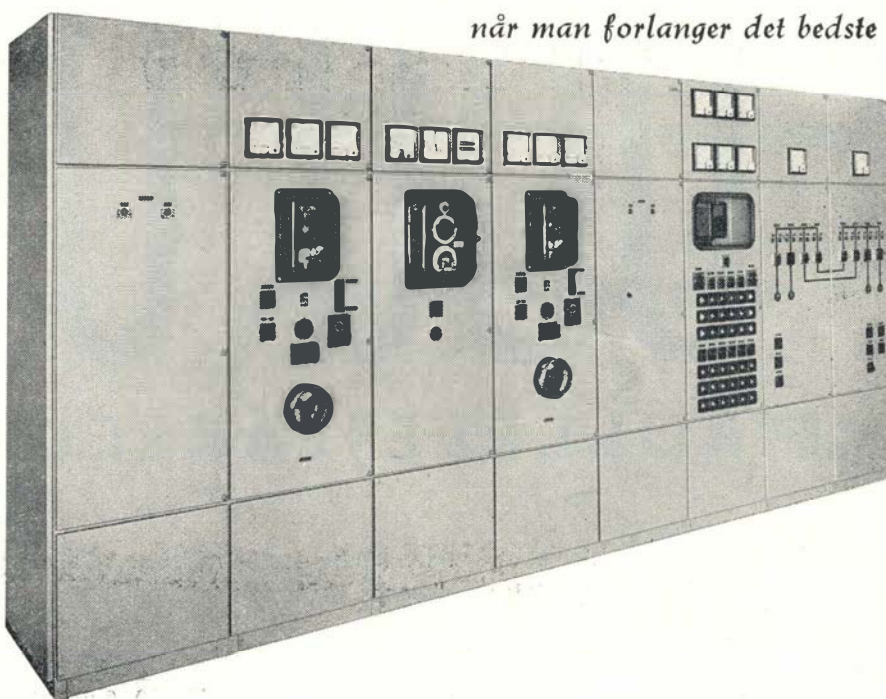
JERNBANE-BLADET

TIDSSKRIFT FOR STATS- OG PRIVATBANEPERSONALET

KAPSELEDE TAVLER

Generator- og
fordelingstavle
for en af
loranstationerne
på Grønland

når man forlanger det bedste -

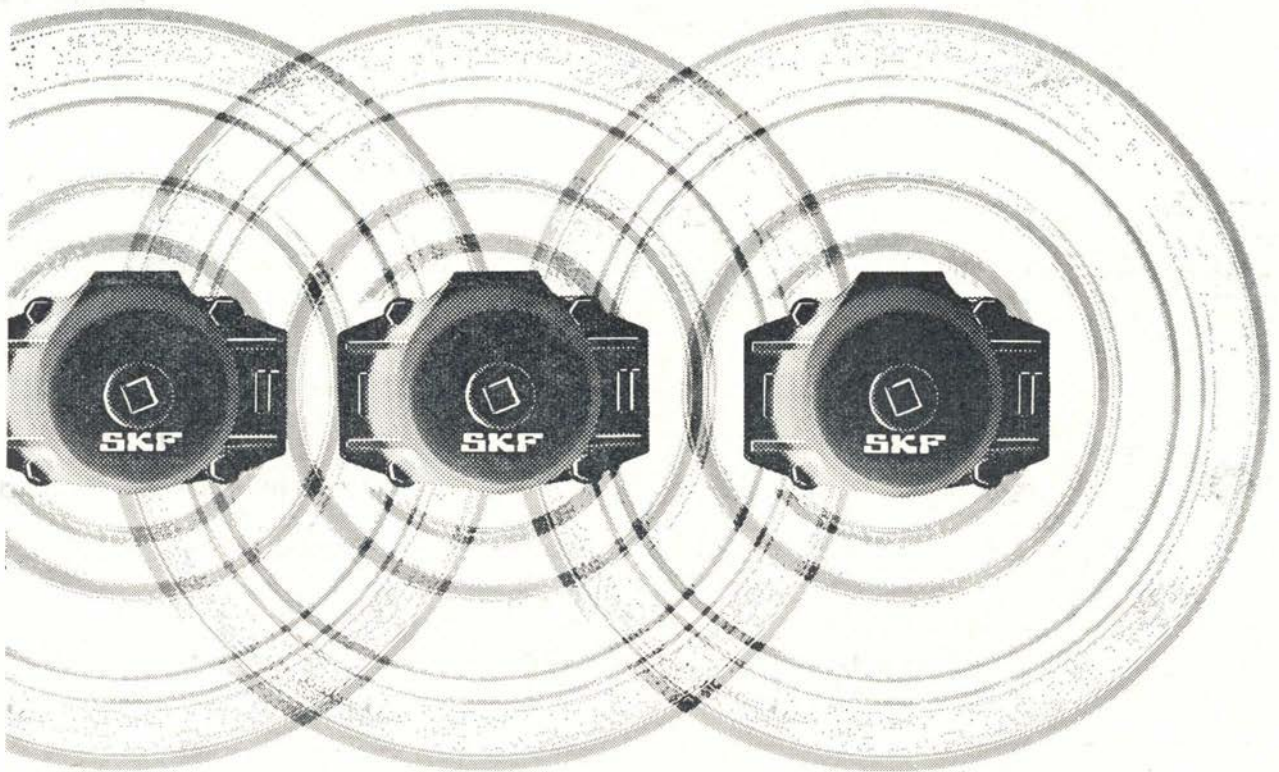

AKTIESELSKABET
E. RASMUSSEN

FREDERICIA - TLF. (0431) 3511
KONTOR I KØBENHAVN - TLF. PA. 3681

19. ÅRGANG NR. 8 AUGUST 1962

8

2 000 000

SKF RULLELEJEAKSELKASSER

For seks år siden kunne SKF meddele, at der var leveret en million SKF rullelejeakselkasser. Nu er den næste million passeret.

Bag den første million lå omfattende SKF-forsøg med det formål at opfylde kravene om større hastigheder for lokomotiver og jernbanevogne – naturligvis, uden at det går ud over driftssikkerheden.

At den anden million er nået på så kort tid beviser, at vore anstrengelser har båret frugt – og at jernbanerne over hele verden har tillid til SKF's produkter.

DANSK KUGLELEJE AKTIESELSKAB SKF

KØBENHAVN - ÅRHUS - AALBORG - KOLDING

JERNBANE-BLADET

Redaktion og ekspedition:

H. E. Rybro, M. D. F. (ansvarhavende)
Oxford Allè 19 - København S
Telefon Sundby 6490

Redaktionssekretær:

Togbetjent V. Jonvald - Hvidovrevej 258
Tlf. 78 36 42

Jylland-Fyn's kontor:

Egevang 6st. - Vejle - Telf. 4506

Udkommer een gang om måneden.

Abonnement

10 kr. årlig.

Kan bestilles på girokonto 600 82
Jernbane-Bladet - København S.

Medlem af

Dansk Fagpresseforening

og

International Tidsskriftsfederation

Bladet er tilsluttet Dansk Oplagskontrol

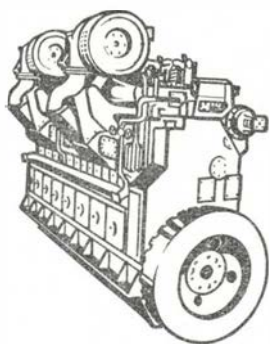
Tryk: Bogtrykkeriet »Centrum«

August 1962

Dette nr. indeholder:

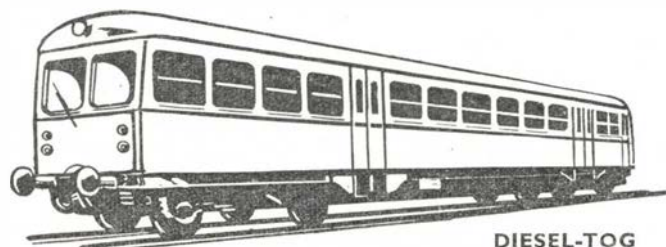
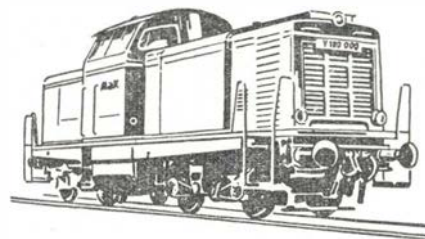
Uheldene ved overskæringerne	side 215
Månedens emner	» 216
Sagt og skrevet	» 219
Vi har modtaget	» 221
Kværulanten spørger	» 221
Er blinklysene anbragt for højt	» 222
Jacobines mand	» 223
Dansk Modelbane Klub og DJK	» 224
Stubathalbanen	» 225
I få linier	» 226
Rutebil nyt	» 227
Strækningen Århus—Randers	
100 år	» 228
Erindres det	» 229
Klageprotokollen	» 232
Juli dagbogen	» 232
Privatbane nyt	» 233
Model Jernbane	» 237
Foto hobby	» 239
Personalia	» 241
Forenings nyt	» 243
Boganmeldelser	» 243
Hunden på	» 244

MaK

SKIBS-
DIESEL-MOTORER

DIESEL-HYDRAULISKE
LOKOMOTIVER

DIESEL-TOG

GENERALREPRÆSENTATION:

IVAR BERTELSEN

CIVILINGENIØR DR. TECHN.

H. C. Andersens Boulevard 20 . Kbhvn. V . Tlf. Byen 6045 - 6085 - Telex 5746

Jernbanekioskerne

betjener Dem gerne med

Tobak - cigarer - cigaretter

Film og kuglepenne

Dag- og ugeblade

Rejselektur

Venlig hilsen

Bladhandler-Forbundet

i Danmark

SIEMENS

SIEMENS Togviserskilt

SIEMENS Tognummertrykker

klar og tydelig information

FABRIKAT: SIEMENS & HALSKE AG. - BERLIN-MÜNCHEN

DANSK SIEMENS AKTIESELSKAB

Blegdamsvej 124 . København Ø. . Tria 6464 . Telex 2313

Uheldene ved overskæringerne

Menneskelig uopmærksomhed og ligegyldighed

Igen er der sket et alvorligt sammenstød mellem en lastbil med påhængsvogn og en skinnebus i en overskæring, og denne gang med døden som følge for en af banernes personale.

Atter rejses straks gennem hele landets presse spørgsmålet: Hvad kan der gøres for at forhindre disse sammenstød? Ved den pågældende overskæring i St. Merløse, er der både blinklys og klokker, skinnebusens fører brugte fløjten, alt for-gæves – lastbilens fører fortsatte uden at bekymre sig om tog. Hvad kan der gøres mod menneskelig uopmærksomhed, hensynsløshed og tilsidesættelse af landets love.

Færdselsloven påbyder bilister at køre med så lav hastighed, at det er muligt at bremse på få meter, når man nærmer sig en sådan overskæring. Altså en helt klar bestemmelse, der er mindst lige så god som »Fuldt stop«. Vil det i det hele taget være muligt at finde en løsning, der kan sikre færdselen i overskæringer 100 %? Over hele verdenen spekuleres der på at finde en fuldgod løsning på dette spørgsmål.

Færdselspolitiet har årligt 4000 rapporter på bilister, der overtræder »Fuldt stop« bestemmelsen, og det kan vel nok siges, at det kun er de

færreste af de, der overtræder denne bestemmelse, der bliver noteret. Dette viser tydeligt, at »Fuldt stop« ikke vil bremse disse ulykker, samt at det ikke er alle bilister, der vil respektere de trufne sikkerhedsbestemmelser, for det er jo ikke fordi, at de ikke kender dem, og ved hvorfor de er der.

Sålænge førerne af tog og skinnebusser daglig udsættes for chock, når bilister trods rødt lys og klokker ganske uansvarligt tager chancen ved at køre over foran toget, er der ikke udsigt til nedgang i ulykkernes antal. At der køres sådan er en kendsgerning, da det ellers ikke ville være muligt for togets fører at tage bilens nr.

På Odsherredsbanen har man i perioder haft en anmeldelse hver uge for at køre over, når det røde blinklys er i gang, hvortil så kommer de, der kører over uden at det bliver noteret.

Det sikreste er naturligvis viadukter, men hver sådan koster i dag 1 mill. kr. at bygge, og med

den fart, der er på nedlægning af banestrækninger, vil det være mange penge at bruge til viadukter, der måske først bliver færdige, når banen er standset.

Nogle foreslår »Fuldt stop« for togene ved vejoverskæringerne, der så pænt må vente til der bliver et hul i strømmen af biler. En sådan ordning vil selvfølgelig være en sikker vej til fjernelse af jernbaneoverskæringer, for på denne måde vil al jernbanetrafik være umulig at gennemføre.

Mærkeligt nok er det i mange tilfælde lokalkendte bilister, der er årsag til uheldene på overskæringerne. Også ved St. Merløse ulykken, var chaufføren kendt med denne overskæring, idet han flere gange daglig passerede denne med ral fra Vig til Ringsted.

Så ved man besked, for i konkurrencen med banerne skal der præsteres et bestemt antal ture daglig, for at sådanne transporter kan betale sig for vognmanden, og der er ingen grænser for længden af disse chaufførers arbejdsdag.

Bilernes antal vokser med rivende hast, og antallet af færdselsulykker vokser desværre med samme tempo. -bro.

Resturant **»På Fortovet«**
og baren på Østerport station
anbefales
POUL GUDMANN

Månedens emner...

De lukkede skinnebusdøre

Ved ulykken i St. Merløse viste det sig, at de rejsende ikke har nogen mulighed for at åbne skinnebussens døre, når disse er lukkede ved trykluft.

Der er rintet at bebrejde banerne, da skinnebusserne alle er indrettede og udstyrede efter de normer, der kræves af staten. En banetekniker fra en af vore privatbaner har i denne anledning udtalt til »Ekstrabladet«:

Det er helt utroligt, at de godkendes til persontransport med det nuværende dør-lukke-system. Hvorfor kræves der ikke en elle randen form for nød-åbningsmulighed. Det kunne ordnes så let — og billigt. Enten kunne man bag et glas i kabinen anbringe en elektrisk kontakt, der svarede til den, føreren råder over — eller man kunne anbringe en ventil, der gjorde det muligt at slippe tryklufften ud af lukke-cylindren.

I bivognen kan passagererne lukke sig ud selv, men ikke i motorvognen.

Direktør Erik ohansen siger hertil, at en nyordning med hensyn til dør-sikringen, ikke kan gennemføres af de enkelte baner. Det må komme som et krav eller ren bestemmelse fra staten. Man kan nemlig ikke se bort fra, at der kan ske ulykker, hvis passagererne har mulighed for at dirigere død-i-og-op-lukningen.

Skal der indføres et nyt system, skal det være underkastet samme regler som nød-bremser. Alene af hensyn til kontrollen kan man ikke i de énmandsbetjente skinnebusser indføre systemer, der uden videre kan betjenes af publikum.

I forbindelse med ulykken i St. Merløse kan i øvrigt fastslås, at skinnebussens tryklufftsanlæg var så beskadiget, at dørene ikke kan have været blokeret.

DSB udstillingsvogn på turne

I en svejtsisk udstillingsvogn har DSB

indrettet en propagandaudstilling, og med start i Thisted er vognen nu på turne med nogle dages ophold i alle landets større byer. Der er gratis adgang og en fotocelle ved indgangen tæller antal besøgende.

På store plancher fortælles på en anskuelig måde om togtrafikens betydning. Der er lagt særlig vægt på Fugleflugtslinien, der til sin tid bliver en virkelig fornyelse i den internationale trafik.

Det der vækker den største begejstring hos de fleste gæster mellem 4 og 80 år, er 10 internationale model-jernbanetog, der ruller forbi skiftende landskaber fra en lang række lande, men der vises så sandelig også en masse museumsgenstande fra banernes tidligere år.

Vand i Puttgartens færgelejer

Den 13. juli blev der lukket op for vandet til færgelejerne i de nye færgelejer på Fehmern, og det må siges, at det her skete under stor festivitas, i modsætning til da der åbnedes for vandet i Rødby færgeleje, hvor generaldirektør Skov i al stilhed åbnede hansen, der gav vandet fra Østersøen frit løb.

I Puttgarten skete den samme handling med brask og bram og hornmusik. Lange guirlander smykkede færgelejernes kant, talertribuner m. m. var opført på terrænet, og i hundredevis af Fehmernboere, medarbejdere på projektet, feriegæster og et væld af prominente gæster overværede det store øjeblik, der blandt andet blev tilkendegivet ved igangsættelsen af hylende sirener til lands og til vands.

Præsidenten for de tyske forbundsbaner, dr. Hellberg, Hamborg, drejede hjulet, der satte vandmasserne i bevægelse, men lige inden blev færgelejerne symbolsk »døbt«, idet bygningsafdelingens sekretær, fru Heinrich knuste en flaske champagne mod færgelejets cementbund.

Pladsreserveringen på Kh

har i denne tid deres travleste tid på hele året med ca. 2000 bilreserveringer pr. dag, og ikke mange tænker på den vældige organisation, der udgør denne pladsbestilling.

110 mennesker er her daglig beskæftiget med at reservere plads til biler og rejsende langt ud i fremtiden. I juni måned havde man 76.000 telefonbestillinger, hvoraf de 53.000 angik bilpladser på færgerne, og i samme måned ekspederedes der ca. 71.000 fjernskriver telegrammer. Til internationale tog blev der reserveret plads til 5000 rejsende pr. dag.

For bilerne ligger det således, at man kan bestille plads på færgen lige så lang tid i forvejen, man vil, men man kan først hente billetterne to måneder før, de skal bruges. I denne tid har man oplevet, at bilister har bestilt plads både til sommerturen og til næste påskes rejse.

Helsingør—Helsingborg færgerne

Helsingborgs brandchef har rejst en alvorlig kritik af DSB færgerne på denne overfart, hvor han siger, at færgerne i **brandteknisk henseende er dødsensfarlige.**

— Der er ganske vist forbud mod tobaksrygning på bildækket, siger brandchefen, men det negligerer passagererne i uhyggelig grad. Når som helst kan en katastrofe ombord i en af DSB-færgerne mellem Helsingborg og Helsingør ske. — Såfremt benzindampe fra en bil eksploderer, er katastrofen der. En bilbenzintank-eksplosion i blot én bil kan fremkalde en serieeksplosion, der i løbet af få øjeblikke kan ompånde en færges flammer. Specielt i sommertiden er faren overhængende, idet benzinosen i den varme tid kommer og står stille. Det er uhyre lidt, der skal til, før eksplosionen indtræffer.

Brandchefen tager til en vis grad færgepersonalet i forsvar, selvom tobaksrygningsforbudet overtrædes. Han mener nok, det har rgjort, hvad det kunne, men efterhånden, som passagererne alligevel har negligeret forbudet, er personalet ombord

To oaser på Københavns Hovedbanegård

Hovedbanegårdens
Restaurant

KØBENHAVN

Central 1232

F. L. Viltoft

Nyt fra hele verden

Journaler

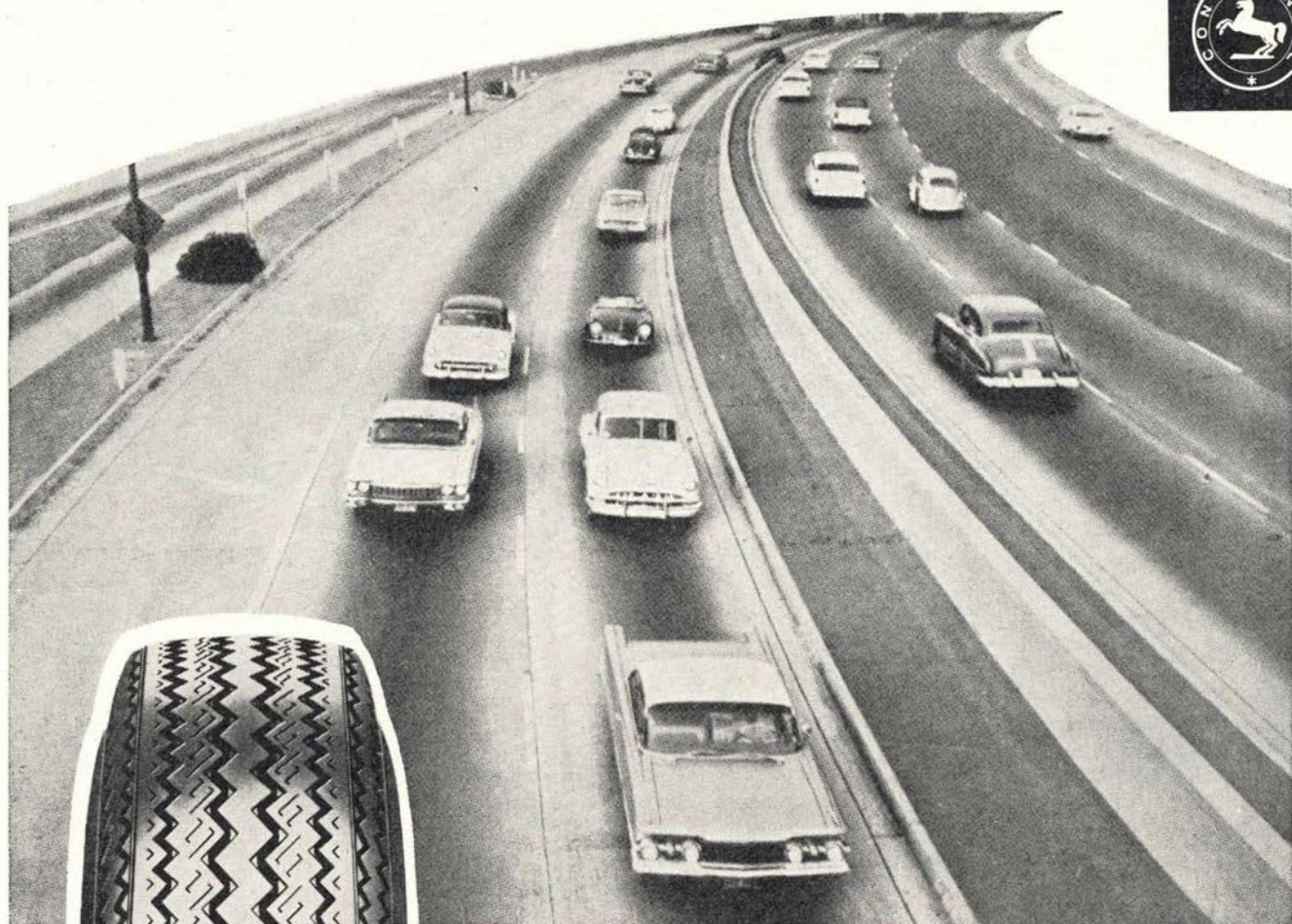
Kulturfilm

Musikfilm

Tegnefilm

— vi har cinemascopé

Central 13540

*Det nye Continental dæk
med den runde skulder giver Dem*

3 x forøget sikkerhed

1. i sving
2. ved opbremsning
3. i spurvognsskinner

Vil De være tilfreds, så kør

Continental

NORDISK AUTOGUMMI A/S · UPLANDSGADE 56 · S · TLF. ASTA 1905*

Færge ruter

Göteborg-Frederikshavn-Linjen

M/S „Prinsessan Margaretha“

M/S „Prinsessan Christina“

Daglig

Fra Frederikshavn kl. 12.00 og 18.00
Ankomst Göteborg kl. 15.30 og 21.50
Fra Göteborg kl. 7.10 og 16.40
Ank. Frederikshavn kl. 10.50 og 20.10

GÖTEBORG-FREDERIKSHAVN LINJEN

Nic. Pedersen & Co.
Frederikshavn. Tlf. 2 04 88

HURTIGRUTEN

Grenaa-Husted

TIL HOVEDLANDET

Fartplan gældende til 29/9

Afg. Husted: 8.05 - 9.15 - 12.25
- 15.55 - 17.35 - 19.45 - 23.25

Afg. Grenå: 8.30 - 12.00 - 13.00 -
16.00 - 19.30 - 22.00 - 23.30

Husk at forudbestille plads til motor-
køretøjer. Kontor: Kbh.: Lyshøj Allé
4, telf. 30 13 60. Husted: 660.
Grenå (063) 2 12 55. - Biler må møde
20 minutter før afgang.

BRABRAND

Løgstør - Vejen - Odense - Næstved

blevet træt af at blive ved med at gå og henvise til de nok så tydelige skilte, der findes ombord.

— Og på den anden side er jeg jo ikke ansvarlig for færgerne, føjer brandchefen til. Jeg har allerede for mange år siden påpeget den store fare, der findes for brand ombord i statsbanefærgerne.

Forholdene på M/S ØRNE

Direktøren for Statens Skibstilsyn, Helge Juul, har modtaget et brev fra Dansk Sø-Restaurationsforening med klage over bl. a. manglende hygiejniske forhold i Øresunds-selskabets nyeste skib, M/S »Ørnen«.

Klagen går blandt andet ud på, at der kun er 3 baderum til restaurationens 20 kvinder og 18 mænd til trods for, at besætningen hveranden nat må overnatte under opholdet i Malmø. Yderligere lyder der kritik af, at der kun er 6 WC'er, hvoraf de tre endog er uden håndvask. Disse tre WC'er er tilmed beregnet til brug for tjenerne!

Skibet er med hensyn til aptering ikke bygget efter de internationale forskrifter, som også dansk søfart har bundet sig til, og kamrene for restaurationsbesætningen opfylder ikke lovens forskrifter.

Man forstår derfor, idet man opstiller forslaget som et delvis krav, at en salon til 60 personer fjernes, og at der i stedet opføres opholdsrum for personalet.

Der er i henvendelsen givet DSB tidsfrist til garantieforsyn om nogle måneder skal finde sted, men man gør opmærksom på, at det må være muligt at gennemføre enkelte ændringer under sejladsen.

Trafikken på Lillebæltsbroen

Det var 2. pinsedag for syv år siden, at trafikken over Lillebæltsbroen for første gang oversteg 10.000 biler på et enkelt døgn. Ved den lejlighed skrev flere aviser, at nu havde presset på broen nærmet sig sprængningspunktet, og da en ny rekord på 11.500 biler nåedes året efter, lød kommentarerne: På sammenbruddets rand!

I år tegner dette tal til at skulle blive hverdagskost. Hvis resten af året forløber nogenlunde som første halvdel vil gen-

nemsnittet for årets dage overstige 10.000 biler i døgnet over Lillebæltsbroen. To gange i år har antallet af biler på et døgn overskredet 23.000.

Fåborg—Mommark

DSB's færgerute Fåborg—Mommark er i fare for at blive nedlagt. Statsbanernes søfartsafdeling har fået besked om, at arbejdet på en ny og hårdt tiltrængt færge ikke må udbydes i licitation, får bevillingen foreligger, og man frygter, at dette på grund af landets økonomiske situation ikke vil ske. Samtidig er vedligeholdelsesudgifterne på den nuværende færge blevet så store, at DSB kan blive nødt til at tage den ud af driften uden at have noget andet skib at erstatte den med.

Bygningen af en ny færge blev oprindeligt besluttet samtidig med vedtagelsen af at flytte ruten til Bøjden—Fynshav.

Grenå—Husted færgefart

har i sommer haft en stigning i antallet af passagerer og biler på næsten 30% i forhold til sidste år. Selskabet har derfor, selv om det kun er et halvt år siden man fik den nye færge »Kattegat«, planer om endnu en færge, større og bredere end rederiets øvrige færges.

Den projekterede færge har endnu ikke forladt tegnebrættet. Men havneforholdene i Husted og Grenå gør det muligt at bygge en ny færge 10 m længere og nogle meter bredere. Hvis man så bestemmer sig for elevatordæk til automobilerne, kan man regne med en kapacitet på 150 biler. Altsammen er dog stadig i støbeskeen, og det er derfor ikke sandsynligt, at færgen bliver klar før i begyndelsen af 1964.

Esbjerg og Omegns Sparekasse

Kongensgade 58 - Esbjerg

Moderne
kvalitetsbriller

Viggo Christensen

Kongensgade 64 - Esbjerg - Telefon 2 08 29

Alt i elektriske installationer

S. Zachariasen A/S

Louisegade 7 - Ålborg
tlf. 2 42 66 - 2 43 83

Generaldirektør Skov

— Fastholder De DSB's tidligere forslag om fuldt stop ved alle overskæringer?

— Nej, jeg tror ikke, det er løsningen . . . heller ikke halvbomme, dem kører folk jo på alligevel, og så kunne man også lige så godt kræve bomme for store, farlige gadekryds. Nej, det eneste effektive ville være, at bilisterne begyndte at se sig bedre for. DSB's folk kører udelukkende på signaler. Hvis de respekterede skilte og lys lige så lidt som motortrafikken, bryder jeg mig ikke om at tænke på resultatet . . .

Ang. DSB vognmateriel

— Er årsagen til, at DSB har så mange ældre personvogne, et bevillingsspørgsmål?

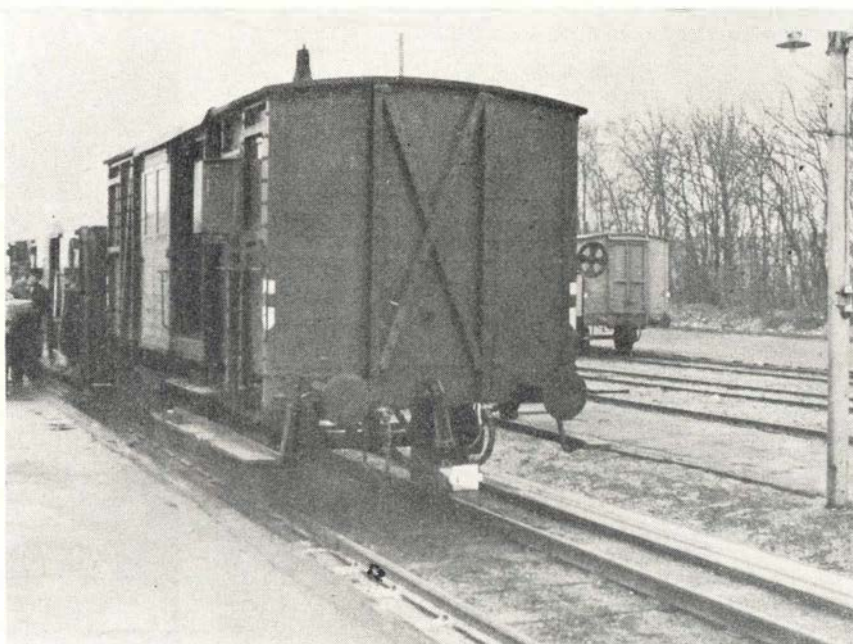
— Jeg har aldrig anmodet vore bevilgende myndigheder om en engangsbevilling på f. eks. 100 millioner kroner til anskaffelse af moderne vaggoner fra udlandet.

Vi ønsker en glidende udskiftning af vognmateriellet, fordi også jernbanemateriel år for år udvikles — og en jernbanevogn skal holde i 30 til 40 år. Men det betyder ikke, at vi har fået og hele tiden får nye vaggoner. Ombygning af »trævogne« foretages heller ikke mere. Hvert år leverer »Scandia« 30 nye vaggoner à en halv million kr. stykket.

Nej, dybest set er det ikke et bevillingsspørgsmål, men et arbejdskraftspørgsmål, at udskiftningen ikke foregår hurtigere. Scandia har fuld beskæftigelse. Kapaciteten er udnyttet.

Motorfører H. G. Jensen, AP, Ålborg

Adskillige hændelser den sidste tid tyder på, at borgmester Robert Christiansen,

Rejsegodsvogn A H J E77, forsynet med Scharfenberg kobling passende til skinnebus materiellet

Foto: Chr. Oddershede, Farsø

Nørresundby, følger en nøje udtænkt plan i hans aktion mod Ålborg Privatbaners fortsatte drift, hvad motiverne nu end kan være. Det vil for de fleste synes besynderligt og lidet værdigt, at borgmesteren nu fremkommer med udtalelser i avisernes brevkasser om forhold, han skønner over og har hørt onde tunger udtale sig om. I avisernes referat af banernes sidste generalforsamling fremgik det, at der var overvejende stemning for kommunernes garanti for en ny femårig periode. Vi mener, at

det havde været mere korrekt, om borgmesteren havde fremsat sine udtalelser dør og krævet de oplysninger, han åbenbart ikke er i besiddelse af.

Af tjenstlige grunde må vi afstå fra at komme med ander oplysninger end dem, der er offentlig tilgængelige, og af samme årsag må vi ligeledes afstå fra at gå ind i en fortsat polimik. Men borgmesteren er telefonisk underrettet om, at vi gerne ser ham som indleder til et møde med deltagelse af samtlige beskæftigede ved Ål-

Rejsevaluta ordnes hurtigst i

PRIVATBANKEN

... en god bank at have i ryggen

Privatbankens Banegaards Afdeling i Rejsebureau ASTORIA udfører alle bankforretninger og er åben ud over almindelig banktid for veksling af valuta

Privatbanken har ogsaa et vekselkontor i Rejsebureau MAGASIN

Duros

-det
robuste
rørplade-
batteri

hvor der stilles krav til kvalitet

Det kendte
LYAC-autobatteri
monteres i
alle bustyper.

PERRONKÆRRER
GAFFELTRUCKS
TOGBELYSNINGS-
BATTERIER
SIGNALBATTERIER O. A.
STATIONÆRE ANLÆG
DIESELLOKOMOTIVER
SKINNEBUSSE
SKIBSBATTERIER

AKTIESELSKABET ACCUMULATOR-FABRIKEN
KGS. LYNGBY · TLF. 87 16 45

BANKBOG

1871

DEN DANSKE
LANDMANDSBANK

BANKBOGAFDELINGEN

EN BANKBOG
åbner alle muligheder
- indsæt Deres penge i

LANDMANDSBANKEN

vi mødes i BRUGSEN

Girkel Kaffe

- landets mest solgte ...

- og får del i dividenden

borg Privatbaner. Vi skal her udvide tilbuddet til, at borgmesteren selv kan fastsætte tid og sted for mødets afholdelse. Han vil forhåbentlig da blive overbevist om, at privatbanernes personale endnu udfører en samfundsgavnlig indsats, og at man ikke skal nedlægge baner, før vejene er gjort bredere og sygehuseene større.

Vi har modtaget . .

Skinnebusserne

Det undrer mig, at det på mange privatbaner tillades rejsende at opholde sig i forreste førerrum i skinnebustog.

Dette er et udsat sted i tilfælde af påkørsler og sammenstød, hvad den triste ulykke i St. Merløse fornylig bekræftede.

I privatbanernes ordensreglement er en bestemmelse, der siger: at der i tog, hvis togvægt overskrider 200 ton og med hastighed over 70 km/t, ikke må befordres rejsende i en nærmere fastsat del af forreste vogn.

Denne bestemmelse kan ikke direkte overføres på skinnebustog, da togvægten her er ringe, men hastigheden er til gengæld altid over 70 km/t. Da vognene er af en spinkel konstruktion og ikke tåler mange knubs, burde det — efter min mening — under kørslen forbydes rejsende adgang til forreste førerrum, når der kan anvises anden plads i toget. *ole.*

Billigrejsernes gyldighed

Man kan ikke andet end lægge mærke til og glæde sig over, at banerne mere og mere indfører billige rejser i form af hen- og tilbagerejse for enkeltbillets pris, når der foregår en større begivenhed et eller andet sted i landet, således bl. a. ved store sportsbegivenheder og ved det jydsk-ungskue.

Sådanne billigrejser burde efter min mening arrangeres noget oftere, f. eks. ved den årlige Ræbildfest, hvortil der mig be-

kendt ikke arrangeres nogen sådan rejse.

Det undrer mig imidlertid, at der ved sådanne rejser næsten altid er et eller andet forbehold, f. eks. kræves der ved rejse til ungskuet, at ud- og hjemrejse foregår på samme dag. Kan det da ikke være ligegyldigt, om man først rejser hjem dagen efter, hvis man gerne vil ofre 2 dage på det store foretagende, som man næppe kan nå at se ordentlig på en dag?

Jeg tror, disse forbehold mange gange bevirker, at folk slår sig sammen om en bus i stedet for at tage med toget, da det ofte er billigere.

Ligeledes tror jeg, det vil være klog politik at lade weekend-billetter have gyldighed fra f. eks. fredag middag, idet mange — bl. a. undertegnede — i vore dage har fri om lørdagen og gerne vil rejse på weekend-besøg allerede fredag eftermiddag umiddelbart efter arbejdstids ophør.

Hvis ovennævnte forbedringer indføres, vil de uden tvivl glæde tusinder af mennesker, som foretrækker togrejse fremfor anden befordring, ligesom det dermed uden tvivl vil skaffe banerne øgede indtægter. *O. B.*

Godsbefordringen

Som bekendt er der en skarp konkurrence mellem de forskellige transportmidler, som hver især efter bedste evne søger at få så meget at befordre som muligt, og det gælder både med hensyn til passagerer og gods. De søger også af al kraft at fremskynde transporterne så meget som muligt, og vedrørende godstransporten er der derfor af jernbanerne bl. a. oprettet de mange hurtige TEEM-tog landene imellem.

For at jernbanerne imidlertid skal kunne klare sig i konkurrencen, er der endnu meget, der trænger til at blive forbedret, og et enkelt eksempel vil vise det.

En dag så jeg tilfældig et fragtbrev, der vedrorte befordring af flere colli stykgods på ialt godt 500 kg, der blev sendt som fragtgods fra en by i Sydsverige til Århus. Firmaet, der sendte varerne, havde dateret fragtbrevet den 4/5, og SJ-stationens stem-

pel i samme by var yderligere forsynet med et stempel fra Århus toldkammer, dateret 8/6, hvilket vel sagtens er den dag, da modtageren fik varerne udleveret.

Det vil altså sige, at der gik ikke mindre end 35 dage fra afsendelsen af varerne til modtagelsen. At noget sådant kan ske i fartens tidsalder i året 1962 lyder næsten utroligt, men er altså alligevel tilfældet, og mon ikke det kan siges, at det viser, at her er noget, der trænger til at ryddes lidt op i, både indenfor banerne og indenfor toldvæsenet.

Folk kan da ikke være tjent med en så langsom transport, og der er vel ikke noget at sige til, at andre befordringsmidler foretrækkes, når en transport med jernbane kan vare så længe, som ovennævnte eksempel viser.

Afstanden i luftlinie fra by til by er 330 km, eller ½ times flyvning med en moderne maskine, og en lastbil kunne vel klare befordringen på 2 dage. *O.B.*

Kvæculanten spørger

Er det ikke en mærkelig form for samdrift mellem Öresund og DSB på ruten Dragør Limhamn, når der i Limhamn forlanges d. kr. 2.10 for en billet, mens den i Dragør kun koster 2 kr.

Svenskerne er nu nogle mærkelige mennesker —

ÅBEN FOR KØB OG SALG AF FREMMED VALUTA
FRA KL. 7,00 - 23,00

HANDELSBANKEN

HOVEDBANEGÅRD AFDELING
KØBENHAVN V.
TELEFON: MI. 6886

— den moderne bank med de gode traditioner

Skoler og kurser

Frederiksberg Husholdningsskole

NO 8603. Hostrups Have 48-50, 1.
København V. Statsanerkendt
1. sept. 3 og 5 mdr. dagskole
Statstilskud kan søges
1. sept. aftenskole for beg. og
viderekomne
Kontortid 10-15 (undt. lørdag)

Hoven Ungdomsskole pr. Tarm

(nyoprettet)
Fem mdr.'s FÆLLESSKOLE
for 14-18-årige piger og drenge fra maj og nov.

Almindelig undervisning, - Særfag:
Engelsk, amatørteater. Oplysning om un-
dervisning og understøttelse sendes.

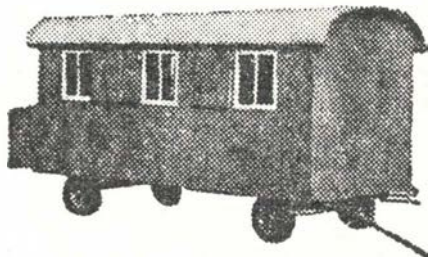
EVA OG ÅGE JENSEN
tlf. Hove 64 u

**Midtjyllands
Husholdningsskole
Grundsted**

Ny og moderne.
3 mdr. kursus fra 15. apr. & 3. aug.
m. praktisk økonomisk husholdelse,
barnepleje og syning.
Undersf. kan søges. Skolepl. send.
Henvend. til O. HØJSTRUP JENSEN.

Mandskabs-, beboelses- samt sanitetsvogne

leveres omgaaende fra
landets ældste fabrik.

Kvalitetsarbejde.

Billige priser.

Ring eller skriv efter brochure.
Eneforhandler øst for Lillebælt:

Fa. Hans Schou,
Købmagergade 31, København K.
Tlf. Byen 607.

SPECIALFABRIKEN
P. M. Tapdrup & Søn
Rødkjærsgade - tlf. 129

Er bliklysene anbragt for højt?

Bør der være både et lavt og et højt?

Lokofører A. N. Blach Andersen, Odense, har i en samtale med Dagbladet **Fyn givet** udtryk for, at blinklysene ved jernbaneoverskæringerne efter hans mening er anbragt for højt oppe på masten. Han mener, at der burde anbringes et lys i øjenhøjde for bilister i lave vogne, men da dette vil være dækket af biler, der er standset op foran overskæringen, må det nuværende lys bibeholdes, men det er ikke nok, at lyset blinker 2½ m oppe i luften.

Mange biler er så lave, at føreren ikke kan se det højt anbragte blinklys på de allersidste meter. Men det er jo netop denne strækning, hvor spørgsmålet om liv og død afgøres. De motorkørende nu om dag: er ikke vant til at kigge i højden. De rettesnore, en bilist først og fremmest interesserer sig for, nemlig vejviserne samt de hvide færdselsstriber, befinder sig ved jorden, og det er da også her, trafikken foregår. Jo mere opmærksomt en bilist følger den øvrige trafik, des mindre tid har han til også at kigge i luften.

Dersom patruljevogne og politiets motorpatruljer i højere grad afpassede deres kørsel ved baneoverskæringerne efter tog-tidene og noterede nogle af de lovovertrædere, vi daglig iagttager fra førerhuset, ville det sikkert have en præventiv påvirkning.

Hvor der er halvbomme, ser man undertiden de hasarderede blandt bilisterne køre

over i venstre side af vejen og trods alle advarsler mase sig over, før toget kommer. Engang så jeg, idet jeg nærmede mig en overkørsel, hvordan en bilist var ved at køre uden om den sænkede bom. Men pludselig huggede han bremserne i en meter fra skinnerne. Han blev alligevel fornuftig i sidste øjeblik, tænkte jeg lettet, da toget passerede vejen... Men i det samme så jeg, at der ved den modsatte vejbohm holdt en af politiets patruljevogne, og en af betjentene var på vej ud for at tale et alvorsord med bilisten. Det var altså politibilen og ikke så meget tanken på faren, der havde fået bilisten til at besinde sig.

Et andet tilfælde oplevede jeg selv forleden. Trods røde blinklys dukkede pludselig en knallertkører frem fra højre. Jeg så lige ned oven i hans kasket, og for at se, om han slap over, lænede jeg mig så hurtigt frem, at jeg slog panden mod forruden. Han nåede over, men der var vist kun en halv meter mellem manden og venstre forreste pufte.

Ved De, at

LEGO-børn

leger bedst!

Velkommen til Juelsminde

Kattegats ferieby

HANDELS- OG TURISTUDVALGET

Jacobines mand . . .

Om Oms

Da jeg kom hjem fra arbejde forleden var Jacobine meget optaget af avisen, endda så meget, at hun knap havde tid til at værdige mig et blik, og da hun, som enhver ideel hustru altid plejer at være opmærksom og sørger for at sætte mine hjemmesko frem og den slags småting, som gør et godt indtryk på en stakkels forslidt ægtemand, var jeg straks klar over, at der måtte være noget ganske særligt i avisen. Det var der også. Det var en detailleret redegørelse for den noksom bekendte oms' virkninger på varepriserne i fremtiden.

Jeg lod, som om jeg slet ikke lagde mærke til, hvad hun var så optaget af og begyndte at pusle med noget på mit skrivebord, idet jeg anså det for givet, at der ikke ville gå lang tid, før hun brød tavsheden, og det gjorde der da heller ikke.

»Det er forfærdeligt, som alting vil stige, når nu denne her dumme Oms kommer til at virke,« sagde hun og sukkede dybt.

»Nåh, hvad! Hverken kartofler, gulerødder eller andre spiselige ting bliver berørt af Omsen, så vi får såmænd nok det, vi skal have,« svarede jeg trøstende.

»Næh,« kom det spekulativt fra Jacobine, »det ville nu heller ikke spille så stor en rolle for os, da vi ikke spiser ret meget, men det er beklædning, jeg tænker på. Den bliver dyrere, meget dyrere.«

»Beklædning,« sagde jeg affærdigende, da jeg straks var klar over, hvor hun ville hen. »Jeg har tøj nok til resten af min levetid, så der kan allerhøjest blive tale om noget til dig.«

»Tøj nok i din levetid? Hvor vil du hen? Du trænger alvorligt til et par nye sko, og du har heller ingen ordentlig hat,« sagde hun bestemt.

»Undskyld jeg protesterer, men du ved nok, at jeg helst går uden noget på hovedet, så hatten kan vi udmærket spare, og med hensyn til sko, så har jeg tænkt alvorligt på, at jeg vil til at bruge træsko. Det skal være så sundt for fødderne, har jeg hørt.«

»Ja, men ikke for gulvene, og du vil

aldeles heller ikke gå med træsko, men du vil måske have, at jeg skal købe et par for at spare. Jeg trænger nemlig også til et par nye sko.«

»Og hvad mere?« spurgte jeg nysgerigt.

»Jah,« sagde hun grundende og viftede med et stykke papir, hun havde siddet og skrevet noget på. »Jeg har heller ikke nogen ordentlig sommerfrakke, hvis vi skal nogen steder og forøvrigt heller ikke en ordentlig hat, men nu skal du høre, hvad jeg har siddet og regnet ud, vi kan spare, hvis vi køber inden Omsen kommer.«

»Ja, det er jeg meget spændt på at høre,« svarede jeg i fuld overensstemmelse med sandheden.

»Se nu her,« hun lagde papiret foran mig. Det var et helt lille regnskab med mange poster. »En hat til dig kr. 60. Den skal nok komme til at koste mindst 75 kroner. Et par sko til dig får vi i dag ikke under 80 kr., det bliver efter Omsen 100 kr. En hat til mig vil antagelig koste 40 kr., hvis jeg tager en meget beskednen, og det bliver så 50 senere. Et par sko til mig samme pris som dine og samme forhøjelse, og så er der jo endelig en frakke til mig.« Hun spekulerede over det et øjeblik, og jeg holdt vejret af bare spænding.

»Tja, måske kan jeg få en nogenlunde pæn frakke for 200—250 kroner nu, men den skal nok komme til at koste mindst 300 kroner senere. Her kan du se, hvor meget vi sparer, hvis vi køber nu.« Hun viste mig stolt papiret, som jeg hurtigt løb hen over.

»Ja, det er mange penge at spare, men hvis jeg husker ret, var det kun syv procent, der skal lægges på,« sagde jeg tvivlende, »og det kan aldrig give 125 kr., som du har regnet ud.«

»Pyt! Det kender vi nok. Ale de, der skal have fat i varerne, benytter sig nok af lejligheden og lægger lidt på til sig selv.« svarede Jacobine i en overbevisende tone.

»Godt! Så siger vi det, men hvis vi nu kunne spare endnu mere, synes du så ikke, vi skule gøre det?«

»Naturligvis!«

»Enige?«

»Selvfølgelig er vi enige,« svarede Jacobine i en tone, som ville hun sige, at hun gad nok vide, hvordan.

»Udmærket. Hør så her. Du har selv sagt så tit og mange gange, at vi altid så vidt muligt burde købe på udsalg, hvis vi vil tjene penge. «Jacobine åbnede munden for at protestere, men jeg skyndte mig at fortsætte før hun fik lejlighed til at sige noget. »Jeg fik et par dejlige sko under udsalg for kun 30 kroner, og du fik et par for 38. Du fik den flotteste hat, du nogensinde har haft, for 22 kroner, og den frakke du altid har været så glad for, kostede 150 kroner også under udsalg. Hvis vi regner med de priser, der var dengang, vil det sige, at vi sparede mindst 200 kroner, og så må du ikke glemme, at hvis vi gør det samme igen, så tjener ikke alene vi penge, men finansministeren vil i forvejen have fået sine Omspenge ind i kassen, og du og jeg er som gode borgere med til at støtte landets økonomi og holde inflationens truende spøgelse borte.« For dette slående argument måtte Jacobine omend tøvende bøje sig. *Nicho.*

Aktieselskabet

DANSK NORMAL-TID

Grundlagt 1898

Vestergade 10 . København K.

Telf. C. 2150

INDREG. VAREMÆRKE

ELEKTRISKE URE

Annoncerne

læses af flest i et blad med læseværdigt indhold.

Werner Schwartzlose

GEDSER

„De Danske Østersøfærger“

Restaurationen

K. BJØRN JENSEN

Skoler og kurser

LEVRING EFTERSKOLE

Kjellerup - tlf. Kjellerup 435
Nyopført skole.

5 mdr.s skole for unge piger
fra 3. maj.

Skoleplan og skema
til understøt. sendes

Herm. Poulsen

UNGE HJEMS HØJSKOLE

Skaade pr. Højbjerg. 7 km sydf. Århus
Et vidunderligt højskoleophold på
Dånmærks mest moderne højskole
med levende undervisning for vor tids
unge. Kursus beg. novbr. og jan. Pro-
gram sendes. Understøtt. kan søges.

Lær husholdning på

KALØ Landboskole

Rønde på Mols - tlf. Rønde 286
5 mdr.s kursus begynder 3. maj
Husholdnings- og højskolefag
Statsunderst. kan søges

KOSTSKOLE

Præliminærkursus: 2 årigt.

Elever over 14 år modtages.

Realskole: 3-årig, modt. elever over den
skolepligtige alder og m. de nødv. forkundsk.
Forberedelsesklasser (6. og 7. un-
derkl.) Elever fra 12 år. Skoleåret beg. ca. 10/9
Kostskolen **SOLHVERV** (ved Hobro)
J. Graae Rasmussen, Vebstrup pr. Doense.

Ryomgaard Realskole

Skolebestyrer E. Basse Kristensen
Oplysninger og plan
for året udleveres
Telf. Ryomgård 2 - Privat 55

ASK EFTERSKOLE

pr. Malling (syd f. Århus)
Tlf. Solbjerg 195

4 mdr.s skole f. unge piger (14-18 år) fra
3. maj. Alm. skolefag, skolekøkken, hånd-
gøring, kjolesyning, maskinskrivning. -
Program og skema til stats- og kommu-
neunderstøttelse sendes.

Ellen og Thorvald Ovesen.

Aarhusegnens husholdnings- skole

Risskov st. - Tlf. Aarhus 7 84 46
5 mdr.s kursus fra maj og novbr.
3 mdr.s kursus fra maj og august
Moderne skole, smukt beliggende.
Statstilskud kan søges. Program og opl-
sendes.

Anna Hansen.

Dansk Modelbane Klub

Afskedstur til Langelandsbanen . . .

Klubben inviterer herved alle medlem-
mer med pårørende over 18 år af sam-
menlutningen af danske modeljernbane-
klubber og af Dansk Jernbane-Klub til ud-
flugt til Langeland:

**søndag den 2.
september**

Afrejse fra København H kl. 8.35 (mø-

dested ved nedgangen til perron 3 senest
kl. 8.25). Prisen for deltagelse er 46 kr. 50
øre for hele turen: Der sejles med færge
fra Korsør kl. 10.10 til Lohals. Frokost
og aftensmad spises under overfarten her
med S/S Mjølner. Man er tilbage i Køben-
havn kl. 21.55. Tilmelding til klubbens kas-
serer: E. Lehmann, Marstalsgade 40, 1.,
København Ø. (tlf. Øbro 3334).

Dansk Jernbane Klub

Sekretariatet: Telf. HEIrup 794v - tirsdag-fredag kl. 10-14

Klubbens Jyllands afdeling indbyder her-
ved til:

Remisebesøg og filmsaften

i Fredericia lørdag den 8.
september kl. 16

Straks efter togenes ankomst samles vi
på perronen og spadserer til remiseerne. Ef-

ter besøget her spises der i banegårdsrestau-
rationen, og her holdes fra kl. ca. 18.30
møde med foredrag, lysbilleder og nogle
film, bl. a. en fra Faxe jernbane. Mødet
sluttes, så man kan nå togene: Nordjyden,
84 og 396. Af hensyn til rundvisning, mid-
dagsbestilling og evt. grupperejser, bedes
deltagelse anmeldt pr. brevkort til: A.
Berggren, Trepkagade 24, Århus C, senest
d. 4. sept. Deltagelsen er gratis, og alle er
velkommen.

- en ung by i fremdrift . . .

1 million m² byggemodne industriare-
aler, projekteret industrigård til udlej-
ning, rigelig og billig kraftforsyning samt
stabil arbejdskraft.

Nærmere oplysning: Esbjerg Erhvervs kontor, Torvet 21, tlf. (051) 2 55 99

A/c Stubaithalbahn

En turistattraktion ved Innsbruck

Tekst og foto: POUL SKEBYE RASMUSSEN

I udkanten af Innsbruck ligger en lille hvid bygning. Foran holder et tog bestående af en svajrygget sporvognslignende elektrisk motorvogn af ældre årgang tilkoblet en lille personvogn med tagrytter og en lillebitte åben godsvogn lastet med mælkejunger.

Sådan var mit første indtryk af Stubaithalbahn, da jeg sent på eftermiddagen ankom til Innsbruck Stubaithalbahnhof træet efter en lang rejse. Jeg steg på toget. Der var ikke mange rejsende, for det var søndag, og det var varmt, meget varmt. Efter at have sikret sig, at ingen sporvogne var i sigte, gav stationsbestyreren afgangssignal med sin trillefløjte. Med et ryk satte toget i gang, de ikke just lydlose banemotorer arbejdede, så samtale i motorvognen var udelukket. Det gik straks stejlt op ad bakke i store sving, og med et langt hyl i fløjten forsvandt vi ind i den 150 m lange Kehrtunnels mørke. På den anden side af tunnelen krydsedes Brenner-vejen, og så kørte vi ind i en skov, men allerede ved 4. holdeplads. Natters, skulle jeg af. Jeg begav mig i ro og mag til mit hotel, og da jeg omsider kom op på mit værelse, kunne jeg høre en mærkelig brummende lyd. Jeg kikkede ud fra balkonen, ja, minsandten, det var det tog, jeg var stået af for lidt siden. Næste station, krydsningsstationen Mutters, lå ud for hotellet, blot højere oppe. Krydsningen var overstået, for til højre forsvandt mit tog i skoven, men til venstre dukkede det modgående tog frem i en kurve, på vej til Innsbruck.

Stubaithalbahn, privatbanen Innsbruck-Fulpmes, er anlagt med 1000 mm sporvidde. Banen blev åbnet for drift den 1. august 1904, og var den første elektriske bane med 3000 volt eenfasnet vekselstrøm, 42,5 perioder. De elektriske anlæg leveredes af AEG-union. Det rullende materiel byggedes af Grazer Waggonfabrik. Det rullende materiel bestod ved åbningen af 3 motorvogne, 6 personvogne og 8 godsvogne. I løbet af det første driftsår leve-

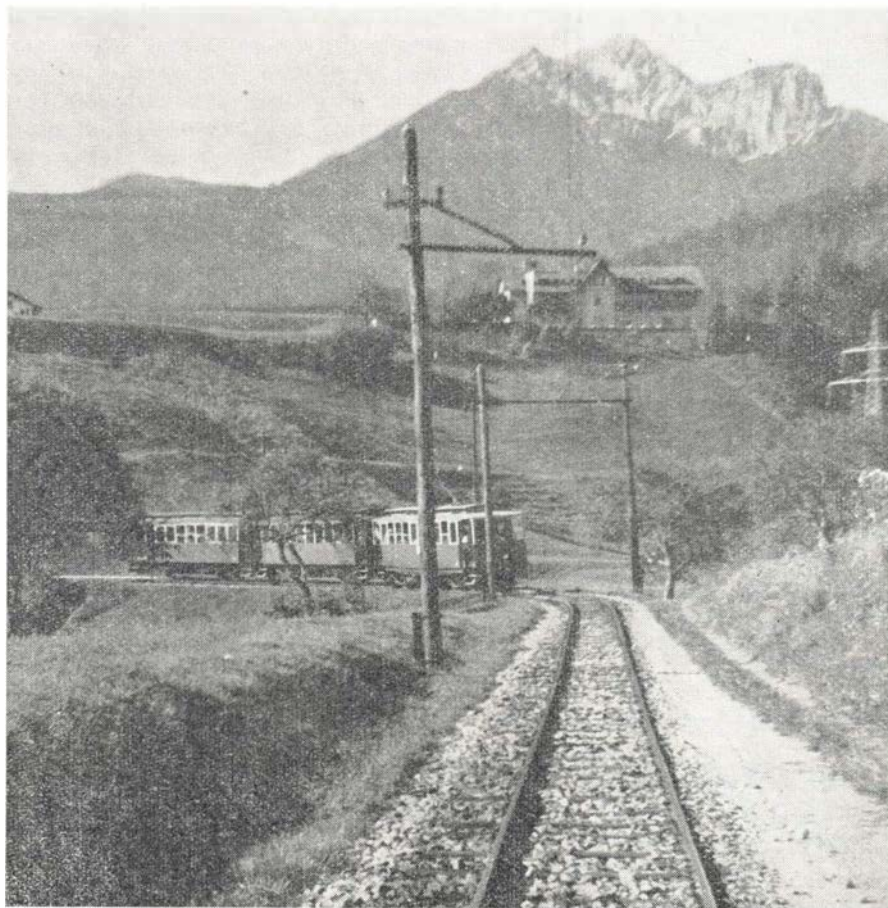
redes endnu 1 motorvogn og 8 godsvogne. Der er ikke siden anskaffet yderligere materiel, bortset fra et par bivoogne fra Innsbrucks sporveje, der har erstattet et par af de gamle personvogne.

Motorvognene er 4-akslede, med 4 banemotorer. Der er 36 siddepladser og vognene vejer tårl 20 tons. Der er gennemgående tryklufthremse i samtlige banesvogne. Ved 50 års jubilæet i 1953 regnede man ud, at hver af de 4 motorvogne havde kørt en distance svarende til 26,5 gange jorden rundt.

Banens værksted findes i Innsbruck. Remiser findes i Innsbruck og i Fulpmes, transformatorstationer i Sonnenburgerhof (km 2,3), Kreith (km 10,7), og Telfes (km 16,2).

Koreledningen er en 53 mm² kobbertråd ophængt i bæretårde i lærketræsmaster. Kun nogle få km koreledning og et ringe antal master er udvekslet.

Tilsyneladende er alt fredeligt og idyllisk, men nej. Banen har flere gange været generet af bjergskred, og også snefald har standset driften. Ikke en gang et hold-up

Stubaithalbanen ved Innsbruck

Motorer - Dynamoer - Reparationer - Skibsinstallationer

Fabriksinstallationer og automatiske anlæg

NORDELEKTRO A/S

KØBENHAVN - LANDSKRONAGADE 56 - TELF. RY. +8050

Aalborg:

Hjørring:

Frederikshavn:

Strandvejen 31, tlf. +2 45 33 Danmarksg. 20, tlf. 1995 Danmarksg. 5, tlf. 21238

Århus:

Absalonsgade 31 - tlf. 3 22 00

Goldbækdal Maskinfabrik

Centralvarme - oliefyrt
sporcykler til DSB

BRANDE

TLF. 123

Ferie- og udflugtssteder

St. Magleby Kro

Hovedgaden 22, St. Magleby
— et 1. kl.s madsted —
Tlf. Dragør 314

DYBVAD HOTEL

Hovedvej 10 — Ålborg—Frederikshavn
Gode værelser — God hjemlig mad
Selskaber indtil 150 pers. modtages
Tlf. Dybvad 32
Sigrid og Karl Andersen

KJÆRS HOTEL

Nørre Nebel — tlf. 10
Hyggeligt — et godt madsted

Tag bort fra byens larm —
kør til —

Hasselager Kro

9,2 km fra Århus centrum og nyd
Deres frokost eller middag i hyg-
gelige omgivelser.

Telefon 8 31 16

Solveig Hagen

SAMSO

„Færgetroen“ i Kolby Kaas
anbefaler sine nymonterede værelser
ved havn og havet
Pension for kortere eller længere
ophold

Tlf. Tranebjerg (0601) 590
Gylling Olsen, Kolby Kaas, Samsø

Undlad ikke at besøge hotellet
fra 1581 —

HOTEL DAGMAR

Ribe — Tlf. 33, 35 og 36

Gæstgivergården

RØDE-KRO

H. Sommermark Tlf. 6 22 49

Hotel „Fugleflugten“

Rødby
Byder Dem velkommen —
Tlf. 90 50 48

Missionshotellet ANSGAR

Dreowsensvej 30
Silkeborg - telefon 3699

Et godt madsted - nymont. værelser

Mogenstrup Kro

— det moderne udflugtssted
Ved særtogsarrangement kører
toget lige til kroen
Telf. Lov 130 - 113 - 25

har banen undgået. Det var i 1951, da
Fahrdienstleiter Häupl, Innsbruck blev
skudt af nogle personer, der krævede sta-
tionskassen udleveret. Häupl døde 3 dage
senere af sine sår.

Banens længde er 18,2 km. I Innsbruck
er der via sporvogns-skinnettet forbin-
delse til Westbahnhof. Sporet er hoved-
sagelig 17,8 kg/m skinner fra De k.k.
Statsbaner, men enkelte strækninger er
forsynet med sværere spor. Største hastig-
hed er 25 km/t.

Persontrafikken er banens væsentligste
indtægtskilde. Der transporteres daglig ca.
600 skolebørn og kontorfolk frem og til-
bage til Innsbruck med banen. I vinter-
sportssæsonen må der ofte indsættes eks-
tratog til befordring af skisportsfolk fra
Innsbruck til Nockhofweg, en holdepads
oprettet i 1908 på foranledning af Inns-
bruck Skiklub. Ikke mindst efter åbningen
af en svævebane fra Nockhofweg til Mut-
tere Alm i 1952 har betydet fremgang i
vintersporttrafikken. I vintersportstogene
løber bagest en åben godsvogn til trans-
port af ski, der ikke kan medtages i per-
sonvognene. Fra Nockhofweg rangeres
tilbage til Mutters, hvor der er omløbsspor.

Men også i Stubaital er idylen i fare. En
motorvej er under bygning mellem dalen
til Brenner, og selv om banens regnskab
nogenlunde kan balancere, så længe der
ikke foretages større reparationer eller mo-
derniseringer, må den desværre sikkert om
nogle få år vige for landevejstrafikken.

Poul Skebye Rasmussen.

Den rigtige vin

Elm Iversen Vinhandel

Flensborggade 11
Telefon Eva 8082 - 8201

D få linier ...

- Med virkning fra 1. april udbetales
1% af den normerede årlige netteløn
i særlig feriegodtgørelse til banernes
tjenestemænd.
- Ålborg banegårds restauration har åb-
net et nyt cafeteria mellem stationen og
»luftbroen« med overdækket fortovs-
restauration og bar ud mod banegårds-
pladsen.
- Den store motortrafik til skibe og fær-
ger på havnen i Århus har skabt store
trafikbesværligheder, der har foran-
lediget havnepolitiet til at foreslå æn-
dringer i de trafikale forhold på hav-
neområdet.
- DSB's underskud viste i april kvartal
en nedgang på 9.824.000 kr. mod april
kv. 1961.
- DSB arbejder for tiden med planer om
bygning af færge til Storebælt udeluk-
kende til godsoverførsel. Den får ingen
indretninger for passagerer, og med fire
jernbanespor vil den kunne overføre
35 vogne pr. tur.
- Der forhandles for tiden med et norsk
rederi, der ønsker at åbne en ny sejl-
rute mellem eGdser og Travemünde.
- 200 chancebilister måtte natten mellem
d. 29. og 30. juli overnatte ved Gros-
senbrode, og nogle af dem fik en
ventetid på 40 timer før der var færge-
plads.

Ligeså uundværlig

JERNBANEN er
for TRAFIKEN

er STATSANSTALTEN
for LIVSFORSIKRING

RUTEBIL *nyt* ★

Chaufførstriden i Herning

Blandt chaufførerne ved DSBs rutebiler i Herning undrer man sig over, at der ikke træffes en afgørelse i konflikten ang. værkstedsleder Søren Hansen. Men uanset, hvor længe sagen trækker ud, holder chaufførerne fast ved deres krav om at værkstedslederen fjernes fra Herning.

Sagen er indbragt for den faste voldgiftsret, men afgørelsen blev udsat på foranledning af rutebilchaufførernes advokat lrs. Erik Ninn-Hansen, der krævede afhøring af 13 rutebilchauffører ved byretten i Herning.

Denne afhøring har ikke fundet sted, og det vides ikke hvornår den berammes. En væsentlig årsag til at sagen trækkes i langdrag, er sommerferie.

Formanden for Forbundet af Rutebilchauffører ved DSB, Villy Hansen, Ringsted, udtaler, at der intet nærmere kan oplyses, før sagen har været for den faste voldgiftsret. Men sikkert er det, at Forbundet for Rutebilchauffører ved DSB vil ikke anerkende en afgørelse, der træffes på deres vegne af andre organisationer.

Man frabeder sig enhver indblanding såvel fra Dansk Arbejdsmands- og Specialarbejderforbunds som fra L.O.s side. På den anden side står DSBs generaldirektor, der nægter at forhandle med det nye forbund, og henviser til, at dette ikke har forhandlingsret. DSB vil kun forhandle med Dansk Arbejdsmands- og Specialarbejderforbund.

Det bliver således ikke blot spørgsmålet om det lokale forhold vedr. strejken i Herning i anledning af kravet om værkførerens fjernelse, voldgiftsetten skal behandle, men også spørgsmålet om, hvorvidt Herning-chaufførernes strejke er ulovlig eller ikke.

Her mener Herning-chaufførerne, at dette er et åbent spørgsmål. Når DSB ikke vil anerkende det nye forbund og ligestille det med DASF er chaufførerne heller ikke undergivet denne fagforenings forpligtelser ang. ulovlige strejker. Som

bekendt stiller DSB krav om 30.000 kr. i erstatning for chaufførstrejken i Herning, men dette krav vil chaufførerne ikke på nogen måde akceptere.

Valby rutebilstations marketenderi

DSB har tidligere bebudet, at marketenderiet ville blive lukket, hvis de to grupper af chauffører ikke nåede til enighed inden 31. juli, men selv med denne trusel over hovedet kunne man ikke enes.

Marketenderiet drives af en klub, i hvis love det står, at formanden skal være tillidsmand. Fornylig har imidlertid tilhængerne af det nye Forbundet af Chauffører ved DSB's Rutebiler — fået flertallet i denne bestyrelse, og da forbundet ikke har forhandlingsret, har det heller ingen tillidsmand.

På det grundlag har medlemmerne af Arbejdsmands- og Specialarbejderforbundet bedt DSB om ikke at udbetale et månedligt beløb på ca. 400 kr. til bl. a. rengøring til den nye formand.

DSB gav chaufførerne 4 måneder til at blive enige i, men da det ikke er lykkedes, har man valgt selv at overtage marketenderiet, for at det fortsat kan holdes åbent.

Statsbanerne har opgivet at vente på, at to chaufførgrupper skal blive enige om, hvem af dem der skal drive marketenderiet ved Valby rutebilstation, og DSB har nu selv søgt bevillingen.

Fyn

A. C. HANSEN JUN.

Middelfart - tlf. 10 og 11

Kulimport

Brændselolie - Bygningsartikler

„LEGA“

Legetøjs- og galanteriforretning

Poul Christensen

Gerritsgade 14, Svendborg - Tlf. 2359

SKRÆDDERFIRMA

Skruenkøp

ÅRHUS 4/6

ALT I HERRE- OG
DAMESKRÆDERI

MÅLKONFEKTION I FINESTE UDFØRELSE
PROVINSENS STØRSTE UNIFORMSSKRÆDERI
Konto oprettes gerne

SEND Deres gods med banerne
hurtigt — men varsomt

Carl Christensen & Co.

Adelgade 4 - Aalborg

Blikkenslager - sanitet - central- og
fjernvarmeanlæg

Aktieselskabet

Margarinefabriken „Alfa“

VEJEN

ÅRHUS – RANDERS

1862 – 3. september – 1962

Aarhus by o. 1880.

Blandt de rent danske baner blev København—Roskilde åbnet 27/6 1847, Roskilde—Korsør 27/4 1856 og som nr. 3 Århus—Randers 3/9 1862.

Når udtrykket rent danske baner bruges, har det sin årsag i, at Christian den VIII's Nordøstersøjernbane (Altona—Kiel), åbnet 18/4 1844, bør betragtes som hørende til hertugdømmernes jernbanevesen, og altså som danske jernbaner uvedkommende.

Forhistorie

Forud for bane nr. 3 — jubilaren — lå en start, der i hvert fald kan tidsfæstes til 1844, hvor banetanken var genstand for stærk diskussion i de østjydske byer.

Dog blev det på daværende tidspunkt ved tanken, det var ydermere som det hedder »luftige projekter og fantasier med ringe bund i virkeligheden«.

Mere realitetsbetonet var et for Viborg Stænderforsamling i 1846 indbragt forslag om en længdebane fra Limfjorden til Hamborg. En sådan bane ville gavne de tilbagestående landsdele, fremme opdyrkningen af de øde strækninger og bibringe de dyrkede langt bedre kultur. Der var ikke da bange fællesmarkedsanselser om, at Hamborg skulle blive Jyllands hovedstad, men derimod den realitet, der hed stude-transport. Vi har vist alle hørt om de store studedrifters tid, og her ville en længdebane selvsagt være det helt store fremskridt.

Ej heller denne plan blev realitet, og vi kunne blive ved at remse planer og

idéer op, de vare legio, og kongen skal da også hovedrystende have sagt, at han ikke så anden udvej end at give de kævlende jyder en zig-zagbane på kryds og tværs fra by til by over hele halvøen.

Een ting samlede dog efterhånden mange tilhængere, nemlig, at en bane Århus—Viborg evt. med sidebane til Randers burde være noget af det første, der burde realiseres. Vel fordi dette projekt tilgodeså både længde- og tværlandsbanerne.

Vi kan vel så springe frem til loven af

31/7 1853, der bemyndigede regeringen til at give koncession til en jernbane gennem Nørrejylland (grænsen-Frederikshavn).

Primus motor var jernbaneentreprenørernes konge — englænderen Peto — der i 1855 anslog mil-prisen til 10.000 £, hvoraf regeringen burde anses for at skulle yde de 3.500 mod at måtte overtage efter 20 års forløb til en værdi, der var beregnet efter udbyttet de sidste 5 år.

Hans plan var Flensborg—Ballum—højderygens østside—Viborg—Ålborg—Fre-

Århus 1862. — Første remise og værksted

derikshavn med sidebaner til bl. a. Horsens og Århus.

Regeringens konsulenter anslog dog prisen til nærmere 7.000 £ end Peto's 10.000, og så var der straks diskussionsgrundlag, hvad linieføringen iøvrigt allerede til fulde havde givet.

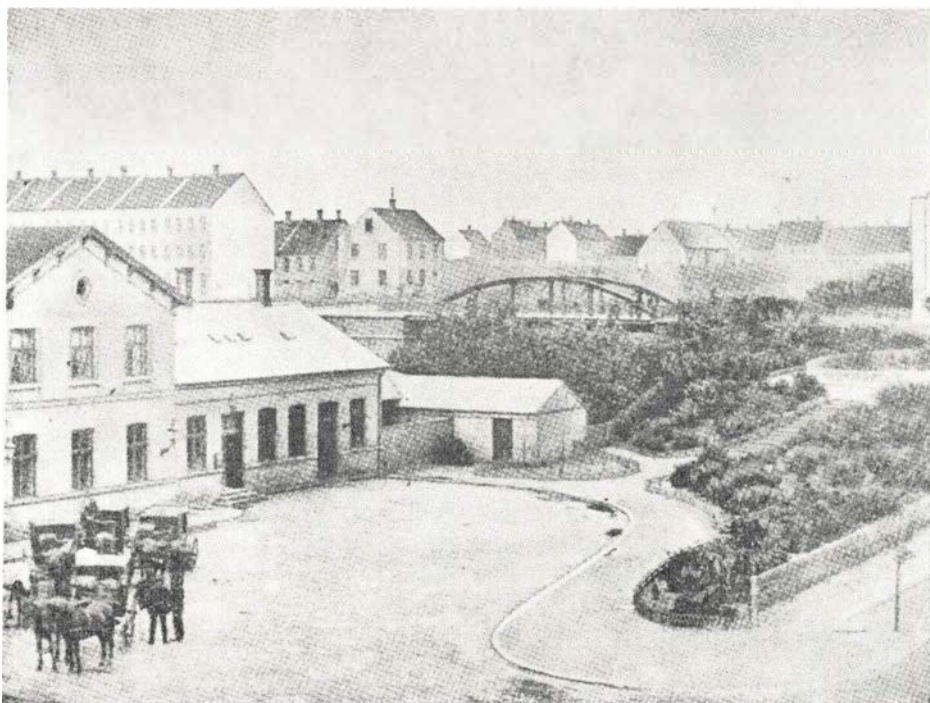
Et lille skridt videre på den stenede vej var en bevilling på 60.000 rigsdaler i 1856—57 til en terrænundersøgelse, foretaget af »den danske Ingenieurcorps«.

Da det samlede anlæg skønnedes at burde regnes til en ialt-udgift på over 20 mill. rigsdaler, skar man den gordiske knude over ved i lov af 4/3 1857 at foreslå en bane Århus—Viborg—Venøbugten (eller Holstebro) med sidebane til Randers. »Rigets finantser skulle komme dette foretagende til hjælp med indtil 8 mill. rigsdaler«, og den 21/10 1859 blev koncessionen givet til Peto, Brassey & Betts of London til banens anlæg. Kort efter denne koncessionsgivning trådte et nyt ministerium ind i billedet, og et lovforslag om koncessionens ombytning med en reel længdebanekoncession fremsattes, men blev dog forkastet.

Endelig bev den 18/3 1861 på basis af lov af 10/3 samme år sluttet kontrakt med ovennævnte firma om en del af flere baneanlæg i tiden 1861—1869, men dog med Århus—Randers om »primære section«. For de 7,80 mil bane ansloges en udgift på 2,5 mill. rigsdaler, altså 320.000 pr. mil.

Betalingen skulle »erlægges i rede penge eller i 4 % statsobligationer udstedt i engelsk sprog og i sterling«.

Driften åbnedes allerede den 3/9 1862 og blev den 1/9 1867 overtaget af indenrigsministeriet, idet lov af 14/3 1867 gav hjemmel for denne overtagelse, en hjemmel, der senere blev forlænget i love af 26/11 1868, 9/12 1871 og endelig 30/3 1876.

Banegårdspladsen 1862. — Den første Bruunsbro i baggrunden

Uden iøvrigt at gå mere i detaljer skal kun nævnes, at de kommende år bragte love, bekendtgørelser og anordninger, der havde det formål at samle landsdelsbanerne under statens krone.

Anlæg og linieføring

De helt store terrænvanskeligheder var man forskånet for, selv om man kunne forvente slige i den østjydske natur. Dog måtte og skulle Gudenåen passeres ved Langå, og dette skete via en jernbro, »en »kassebro«, der i 1864 blev sprængt af tyskerne, men som blev genopbygget efter samme recept og var i tjeneste til 1943.

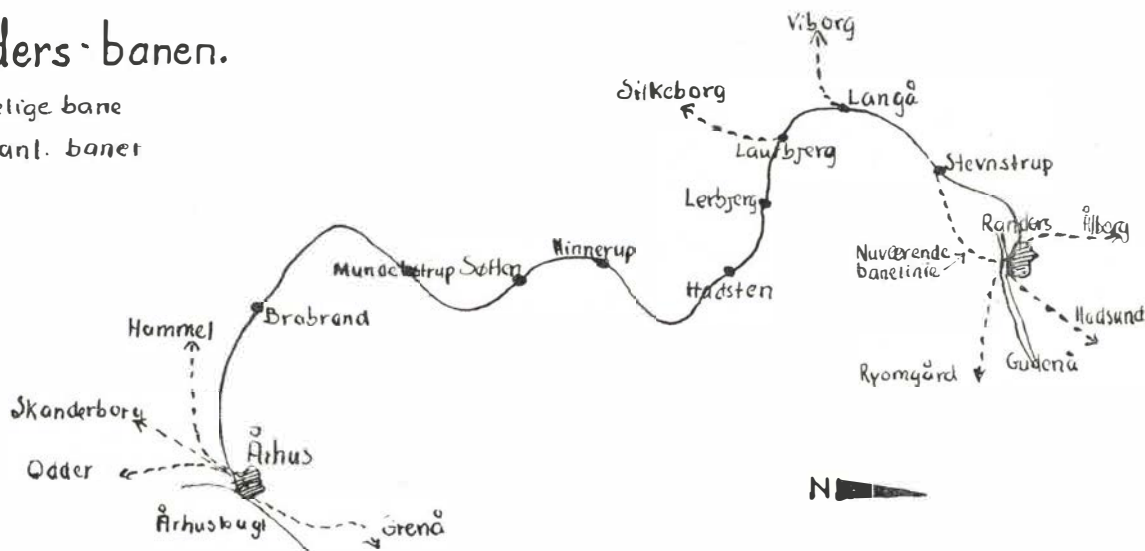
Den eksisterer stadig, og mange rejsende kender den. Om den pynter i landskabet kan diskuteres!

Jordarbejderne var i begyndelsen udelukkende trillebørsarbejde, men efterhånden som planen tog form, blev hestetrukne tipvogne det primære. Det helt store fremskridt var lokotrækkraft til grustransporterne, og dette fremskridt opnåedes i april 1862, hvor start fandt sted i Mundelstrup efter en landeværts transport, der blev formidlet af 32 heste. Det var iøvrigt ikke det eneste rene hestekraft-indslag, idet havnebanerne på den tid var hestedrevne trækkebaner. At alene banen i Randers

Århus-Randers-banen.

———— oprindelige bane
 - - - - - senere anl. baner

Opr 58,5 Km.

på skitsen kaldes en hestebane, er ikke ensbetydende med, at forholdene i Århus var anderledes, blot var udstyret det sidstnævnte sted noget bedre, f. eks. var der viadukter over såvel Spanien som Grønland (begge gadenavne!) og svingbro over åen, der endnu da havde havnefunktion.

I de efter datidens forhold store værksanlæg i Århus samledes de ad søvejen modtagne maskindele til færdige lokomotiver, og firmaet indrettede i »Hvide Mølle« i Randers en maskinfabrik, begyndelsen til det »Scandia« vi alle kender.

Endepunktet i Randers gav ikke anledning til de helt store diskussioner, men var også beliggende relativt nær byens centrale del. Set så stille gik det ikke i banens modsatte ende, hvor de sydlige og nordlige bydele kæmpede om gevinsten. Den førstnævnte part vandt, og hovedårsagen hertil var, at det drejede sig om relativt store arealer, og disse var i størst udstrækning ubebyggede i den sydlige bydel.

At afstanden blev så stor, at bitterheden gav sig udtryk i følgende: »Vel har vi fået en jernbane, men vi høre den sjældent og see den næsten aldrig«, er en anden ting. Til gengæld blev beliggenheden sådan, at den fremtidige udvikling placerede banegården nær byens centrum (eller omvendt!) Byens førstbyggede banegård blev i 1884 erstattet af en større, og denne blev i 1929 remplaceret af det monumentale bygningsværk, der i dag hedder Århus H. Hertil kommer så, at de »forsømte« bydele ved Grenåbanens åbning fik deres egen banegård i Århus Ø, og så kunne sindene omsider falde til ro.

Om banens linieføring er der vel kun det at sige, at en relativt stærk udnyttelse af terrænets fordele parret med villien til at dække oplandsbyerne bedst muligt gav en banelængde, der med de krav eftertiden bragte med sig i henseende til hurtige forbindelser, står i skævt forhold til den virkelige afstand endepunkterne imellem. -- Dette er ikke fristil, men en bunden opgave, og derfor skal også kun nævnes, at mange planer om forlægning, ny linieføring, spor nr. 2 mere direkte, elektrisk bane som supplement, i tidens løb har været drøftet, ja, forelagt som lovforslag, men resultatet blev, at også andet spor

Banegården efter Ryesgades gennemførelse

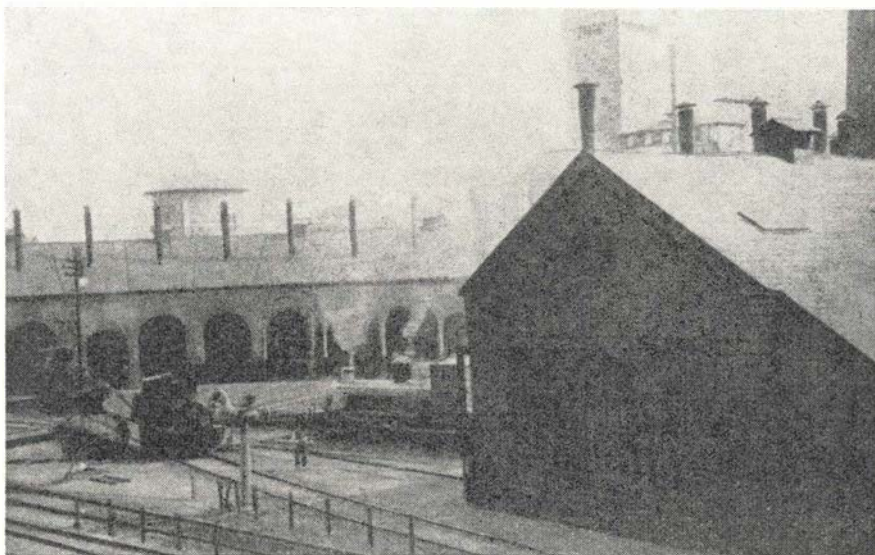
fandt sin puds ved siden af det oprindelige, så vi i dag — når bortses fra forlægningen Stevnstrup—Randers — stort set har den oprindelige linieføring bevaret.

Vi kører endnu ind og ud gennem de gamle men udvidede udgravninger i Århus, vi kører endnu forbi det kæmpemæssige hul, der ved Langå fortæller om enorme grusmængder udkørt og lagt som bund for

landsdelenes baner, og sådan kunne man blive ved.

Banens åbning

var — det behøver næsten ikke at siges — en national festdag, nu var det jo trods alt ikke alene ved Valby bakke det foregik, men hovedlandet var også inddraget i civilisationens velsignelser.

Århus remise ca. år 1910

Foto: Lars Andersen

Forenede Danske Motorejere

Skolegade 5 – Aarhus – Telefon 3 13 44

Bliv medlem af F.D.M. – Det betaler sig, så kan også De komme på PRØVESTATIONERNE.

JORDARBEJDER

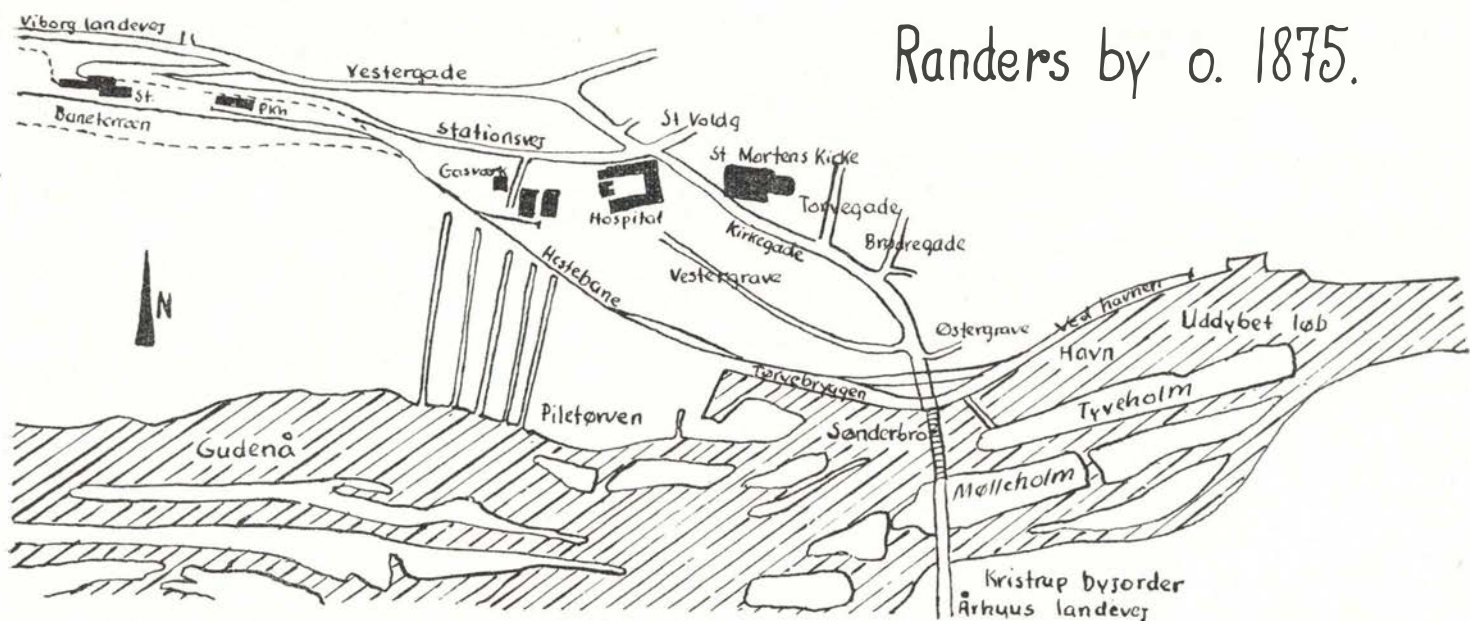
Udgravning – Kørsel – Planering m. m. udføres. 2 stk. fabriksnye M-F 65 R hydrauliske grave- og læsemaskiner. – 8 stk. nye entreprenørvogne med 3-vejs tippelad for traktordrift. – 10 stk. 50 hk dieseltraktorer m. v.

Indhent venligst tilbud og oplysninger.

A/S NAVO-HØST

Grenaa. – Telefon (063) 209 69.

Randers by o. 1875.

Ikke mindre end 2 dampskibe »Freyr« og »Slesvig« bragte celebre gæster, hvoriblandt Frederik d. VII og grevinde Danner, til Århus, og udsmykning og fyrværkeri, der efter datidige forhold »var helt usetek«, markerede den store begivenhed. Fra havnemolen i Århus udgik toget, dampdrevet også på havnebanen, og kørte som et sandt triumftog strækningen igennem til Randers.

Efter bespisning i Langå blev togets start forsinket ved et af kongen fremsat ønske om »at min kone og jeg gerne vil bese Gudenaåegnen«, og dette kongeord måtte jo følges med yderligere forsinkelse til følge.

Hermed havde landet vist det nye sin skyldighed, og næste dag begyndte den almindelige drift, banen blev hvermands eje.

I et sekel er der nu slidt på disse skinner — om ikke rent bogstaveligt, idet udviklingen også har sat sine umiskendelige spor. Vi har nu på denne strækning en hovedbane af første karat, en hovedbane, der er svært udstyret med alt det, der i 1962 er kendetegnet for sikker, hurtig og behagelig kørsel. Det være sig spor,

signaler, materiel o.s.v., og da det ikke er muligt ud af det samlede statsbanenet at pille et bestemt strækningsafsnit, vil vi nøjes med at sige til læserne: De har givet ofte kørt netop der, og næste gang De passerer, så kig ud en ekstra gang og tænk på, at 100 års arbejde, 100 års udvikling ligger gemt på denne strækning.

Flere og flere forlanger

Hatting Tvebakker

fordi de er sprøde —
(men tåler ikke stød)

Randers station 1862

Banegårdsrestaurationen

HILLERØD

TOM VALÈT

VIKING

Blyanter og farver
til alle formål

Erindres det . . .

For 50 år siden — august 1912

Arbejdsnedlæggelse

De ved kolonnen på strækningen Charlottenlund—Rungsted arbejdende 19 mand har i dag nedlagt arbejdet uden varsel, da jernbaneledelsen afslog at imødekomme forskellige fra arbejderne fremsatte krav.

Privatbaneoverskud:

Gribskovbanen	kr. 67.389
Randers—Hadsund	kr. 56.000
Hammelbanen	kr. 93.030
Skagenbanen	kr. 23.773
Præstobanen	kr. 51.852
Bornholms jernbaner	kr. 59.765
Frederiksværkbanen	kr. 56.200

For 25 år siden — august 1937

Under et voldsomt slagsmål i et af de sidste S-tog fra Klampenborg i nat, blev der pludselig trukket i nødbremsen ved Hellerup st. Dagbladene opfordrer statsbanerne og politiet til at have mere personale med de sidste tog i bakkesæsonen.

★

Færgerne »Helsingborg« og »Kronborg« kolliderede midt på sundet. Der skete kun materiel skade, men de rejsende var opskræmte og krævede redningsbælter udleveret. Grunden til uheldet skyldtes den tætte morgentåge over sundet.

★

Et af Slangerupbanens dieselloko blev i formiddag tæt ved Vangede st, hærget af en voldsom brand, hvorved der skete skade for ca. 50.000 kr.

Klage-protokollen

Angående renlighed

Det er sandelig ikke fordi det morer mig, men jeg synes sandheden skal frem: Den dag jeg læste i B.T., at en af statsbanernes

Hammerum Metalvarefabrik

Støbning og forarbejdning af messing, bronze og aluminium
Hammerum — Telf. (071) 220

STENVAD kager

— det STORE navn i SMÅkager

konduktører klagede over passagerernes renlighedssans, havde jeg netop dagen i forvejen været ude for en mindre behagelig oplevelse. Jeg afleverede min billet til vagtposten i et bur i en S-togsstation, og i det samme kom jeg til at se på hans hænder. Jeg vil nødig gå i detaljer, men det var ikke noget rart syn.

Nu ligger det jo nok sådan, at selv om B.T.s tegner på sin sædvanlige humoristiske facon havde forslag til gennemførelse af renlighed hos passagererne, så lader det sig nok ikke gøre, men derimod var der intet i vejen for, at Statsbanerne kunne sørge for, at der i hvert fald for personalets vedkommende ikke var grund til klage. Jeg ved ikke om den pågældende billetmodtager simpelthen var en gris, eller om han måske var revet lige fra et eller andet smudsigt arbejde over i billetkontrollen og ikke har haft den times tid, der vel skulle til, for at få hænderne rene. Men noget kan der i hvert fald gøres. DSB kan ikke være det andet bekendt.

Ikke sippet, men . . .

JULI

dagbogen

Warnemiunde d. 7. juli. I dag sosattes den nye færge, der fra tysk side indsættes på ruten Gedser-Warnemiunde fra 27. maj 1963, fra Neptun-Werke i Rostock. Færgen fik navnet: Warnemiunde.

København H d. 10. juli. Da toget til Gedser kl. 18,45 var under udkørsel fra Kh, væltede den fjerde vogn i toget. Seks passagerer kom lettere til skade og der opstod nogen forsinkelser i toggangen. Vognen var en ældre ombygget vogn, men nogen årsag til uheldet er ikke fremkommet.

Århus Cvk d. 11. juli. Kong Frederik af lagde i dag besøg på centralværkstedet i Århus. Kongen blev i en times tid vist rundt i de mange afdelinger, hvor bl. a. hjulafdrejningen havde majestætens store interesse.

Ålestrup d. 13. juli. En lastbil blev ved 14-tiden påkørt af toget på overskæringen ved Østerbølle. Bilens kolerparti blev ramt af togets trinbrædt, men der skete kun materiel skade.

Gedser d. 14. juli. Da rangerformand P. L. Paulsen, Gedser, ved 20-tiden var ved at dirigere biler fra færgen over sporene, blev han påkørt af en bil, der kørte over hans ene fod og væltede ham. Efter en undersøgelse på sygehuset, kunne han atter tage til sit hjem. Pheldet må betragtes som hændeligt på den knebne plads, der er til bilernes til- og frakørsel.

Kalundborg d. 17. juli. Lokopersonalets feriehjem på Røsnæs har i dag 40-års jubilæum. Ved fælles hjælp købte man det gamle Skamlebæk badhotel for 80.000 kr., hvilket på den tid var mange penge, men man klarede sagen ved at sælge feriehjemsandele til medlemmerne. Feriehjemmet har plads til 80 gæster, men man påtænker en udvidelse, der er anslået til godt 2 mill. kr.

Skårup d. 18. juli. En personbil var ved middagstid standset op for rødt blink ved overskæringen i Skårup. Alligevel cyklede en 9-årig pige ud og blev påkørt af toget fra Nyborg. Hun kvæstede så alvorligt, at hun døde dagen efter.

Døstrup d. 18. juli. En vognmand, der bor lige ved overskæringen i Døstrup, kørte i morges mod toget fra Hobro. Bilen ramte togets tredie vogn og slæbtes med et stykke. Vognmanden slyngedes ud og fandtes bevidstløs da toget standse. Han havde pådraget sig alvorlige kvæstelser foruden kraniebrud.

Korsør d. 18. juli. Tre både af marinens begyndte i dag de første opmålinger i Storebælt i forbindelse med bygning af en storebæltsbro. Der tages 30.000 »skud« med ekkolod for at fastslå dybden i bæltet. Senere skal der foretages boringer på 60—70 m dybde.

Ringsted d. 20. juli. Da et tog ved 19,30-tiden passerede strækningen mellem Kværkeby og Ringsted, dykkede en lille flyvemaskine under telegraftrådene og tværs over banen 100 m foran toget. Det skete blev anmeldt til politiet.

Ålborg d. 20. juli. Den 18. oktober 1956 påsejlede en hollandsk damper et brofag, der lå bi ved fjordsiden i Limfjorden. DSB, der var ejer af brofaget, havde enterret med Svitser om transporten, hvorfor det hollandske forsikringsselskab anlagde sag mod DSB, fordi den lovbealede afmærkning var drevet bort i nattens løb, og senere anlagdes der også sag mod Svitser. So- og Handelsretten frifandt DSB, men

domte Svitzer til at betale 12.640 kr. til det hollandske selskab, hvis skib fik skader til 20.000 kr. Dommen appelleredes, men Højesteret stadfæstede på alle måder den afsagte dom, samt at forsikringsselskabet skal betale DSB 300 kr. i sagsomkostninger. — Ja, det tog altså 6 år for at få afgjort det.

Helsingør d. 24. juli. Da nogle personvogne kl. 15,45 skulle kores ombord på færgen, havde man ikke fået fjernet »Hunden«, således at et hjulsæt afsporede. De 70 rejsende tog derefter turen til fods til færgen, der afsejlede med kun 5 min. forsinkelse. I løbet af en time havde Falck vognen på spor igen.

Kalundborg d. 30. juli. Da færgen »Prinsesse Anne Marie« ved middagstid afsejlede fra Kalundborg med 600 passagerer og 90 biler blev den med stor kraft ramt af sandpumperen »Uffe«, hvorved fremkom en to m lang flænge i færgens side. Ved at tømme ballast-tankene fik man lækagen over vandlinien. De rejsende blev overført med færgen »Kalundborg« og bilerne blev overført dels over Storebælt og dels med »Prins Bertil«. »Anne Marie« afsejlede til værftet i Helsingør, hvor man på tre dage havde færgen sejlklar igen.

Pindstrup d. 1. august. En personbil kørte i eftermiddag ind foran toget på overskæringen på Bombakken. Bilen slæbtes med 100 m, og i ruinerne af den fandt man føreren af den dræbt. Blinklysene var igang og toget gav fløjtesignal, men bilens fører reagerede ikke derpå.

Privatbane-

nyt...

Gug d. 5. juli. Ved 11-tiden kørte en lastbil ind i siden på skinnebussen på overskæringen i Gug. Skinnebussen afsporede, men både denne og lastbilen standsedes af en jordvold. Af skinne-

bussens 17 passagerer fik to lettere kvæstelser. Lastbilens fører fik en hjerne-rystelse, og en 13-årig dreng brækkede en arm. Skinnebussens fører, portør J. P. Jørgensen, Randers, pådrog sig overfladiske snitsår.

Hou d. 13. juli. Ved 15-tiden kørte en personbil ind foran skinnebussen på overskæringen i Spottrup og skubbedes over mod en el-mast med så stor kraft, at masten kom til at stå i bilens midte. De to personer i bilen rantes af mast og glasskår, men det viste sig, at de var sluppet heldige fra uheldet.

St. Merløse d. 18. juli Ved 13-tiden kørte en lastbil med påhængsvogn med fuld fart ind i skinnebussen fra Tølløse. Skinnebussen skubbedes flere meter bort fra sporet. Et øjeblik efter antændtes den af udstømmende benzin, og med sine 15 passagerer omspændtes skinnebussen hurtigt af flammer. Nogle tililende fra byen fik dog dørene åbnet og alle de rejsende bragt i sikkerhed. 6 af passagererne måtte bringes på sygehuset, hvortil også føreren af skinnebussen, motorfører Sv. E. Hansen, Tølløse, og lastbilens chauffør bragtes. Motorføreren afgik ved døden dagen efter.

Kolding d. 20. juli. En bilist kørte i dag i sidste øjeblik ind på overskæringen mellem Dybvadbro og Bramdrupdam, men da han så skinnebussen nærme sig, blev han så forfjamsket, at bilen gik i stå midt i sporet. Det blev motorfører A. Dalager, Kolding, derimod ikke. Ved at bruge skinnebremsen lykkedes det ham at standse skinnebussen to m før han nåede bilen. I bilen befandt sig et ægtepar og deres lille barn. Da bilen gik i stå, sprang de to ud af bilen for at skubbe denne bort fra sporet, hvilket først lykkedes efter at skinnebussen var standset.

Allerede da skinnebussen nåede næste overskæring Fynsvej i Kolding, holdt der også her en personbil, der havde forsøgt at smutte over i sidste øjeblik, midt i sporet mellem de sænkede bomme. Igen lykkedes det Dalager at bremse op, så der ingen skade skete.

Holse d. 26. juli. Da en motorvogn i dag var undervejs fra Bogense til Brenderup opdagede motorvognsføreren kort efter at være kort fra Holse st., at en ældre

Sjælland

O. Echert

Statsaut. el-installatør
Køleskabe — El-komfurer
samt alt i elektrisk
Munkegårdsvej 20 — Kvistgård
Tlf. 51

C. Steinmetz & Søn

Blikkenslageri
Sanitet — skiffer — bygningsarbejde
Udfører arbejder for DSB
Lindegårdsvej 37, Charlottenlund
Tlf. Ordrup 704

Holsted Andelsmejeri

I. kl.s mejeriprodukter
Telf. Næstved 72 03 82

Brdr. Hansen

Fedevarer en gros
Skibsproviantering
Holbergsgade 22 - København K.
telf. C. 9899
Lev. til Dragør-Limhamn færgerne

BORUP BANK

Filial af Banken for Ringsted
og Omegn
Alle bankforretninger udføres
Tlf. Borup 28

Bygger De selv sommerhus?

Færdigt snedkerarbejde gør det lettere: døre, vinduer, skabe, køkken-elementer. Vi råder og vejleder. Ring eller skriv efter katalog.

Knud Jørgensen

Bagsværd Torv 12, Bagsværd.
Tlf. (01) 98 54 09 kl. 10-17

Aktieselskabet

Ringkjøbing Bank

Telf. 58 — 59

ERIK MADSEN

Købmand

OCEKA kvalitetsvarer
Borris tlf. 2

Kibæk

H. HARTVIGSEN

Manufakturforretning
Jernbanegade 6, Kibæk, tlf. 70

„VAREHUSET“

Gerda V. Jensen
Kibæk

Kibæk og Omegns Brugsforening

Tlf. Kibæk 26

Assing Sogns Spare- og Laanekasse

Kibæk

LINDVIG FRØSIG

Ure – Sølv – Optik
Kibæk – Tlf. 27

Hammel

Hammel

Auto-opretning

vj Niels Mikkelsen
Nørregade 17 - Hammel - tlf. 495

MAGNUS FRISCH

Dræningsmester og entreprenør
Tilbud altid til tjeneste
Frijsenborgvej 3, Hammel, tlf. 177

IKAST

**Hammerum Herreds
Spare- og Laanekasse**
Ikast afdeling – 5 15 57

Alderslyst Foto

Borgergade 6, Silkeborg, tlf. 3772
Alt i foto og kino
Fremkaldelser fra dag til dag

Aktieselskabet

**Privatbanken
for Viborg og Omegn**

Telefon 2600

Sønder Jylland

Vestergade 9 Åbenrå
Tlf. 2 34 52

CHR. BUCH

Det rigtige sted for køb af møbler
Bylderup-Bov tlf. 6 22 21

Bylderup-Bov og Omegns Brugsforening

Tlf. 6 21 15

L. JEPSEN

Blikkenslagermester
Sanitær- og varme anlæg
Bredebro tlf. 4 13 47

H. C. HANSEN

Pølse mageri – Røgeri – Slagter-
forretning
Bredebro, tlf. 4 13 43

ARNE RIIS PEDERSEN

Bageri og Konditori
Telefon 4 12 29 Bredebro

J. C. LAUSTSEN

Aut. el-installatør
Tinglev, tlf. 4 48 12

J. MUUSMANN LASSEN

Ure – Brillor – Guld – Sølv
Tinglev. Tlf. 4 41 44
– under uret, der slår!

VULKAN RADIO

M. Jacobsen
Radio og fjernsyn
Jernbanegade 4 Skærbæk
Tlf. 5 11 51

DEN NY GARTNER

Alle årstidens grøntsager
Tøndervej 3, Skærbæk, tlf. 5 15 48

P. N. Petersen

Cykler - radio - fjernsyn
knallerter - Reparationer
Vojens - telefon 4 11 52 (045)

Vejele

Th. Weissenborn & søn

Smede- & Maskinværksted
Gas . Vand . Sanitet . Varme
Oliefyr
Vejele . Volmersgade 5 . Tlf. 2075

Akkumulatordepotet

WOTAN

Leverandør til DSB
Sønderbrogade 28 – Vejele – Tlf. 1468

Sønderbros oste og kaffe

Svend Dahl-Hansen
Ost – Kaffe – Æg
Sønderbrogade 31 Vejele
Tlf. 1153

Jernbanepersonalet anbefales

Manufakturhandelen

H. L. Christensen
Holbergsvej 39
Manufaktur - trikotage
Telf. Fredericia 3123

Jernbanepersonalet benytter SPAREKASSEN FOR AARS OG OMEGN

Indskudskapital 14.4 mill. kr.
Telf. Års *2 17 00

TRANBJERG JYLL.

INGENIØR *Svend E. JENSEN*
AUTORISERET EL-INSTALLATØR

Telf. 68 (061 - 8 11 11)
Alle EL-installationer udføres

BOY HOLST

aut. el-installatør for EGO
Udfører arbejde for DSB
Thorsø, tlf. 76

Tobaksforretningen

Rådhusstorvet 3, Nykøbing Mors,
tlf. 497
Tobak – Cigarer – Cigaretter
Vine og spirituosa

P. BORNE

Aut. VW-forhandler
Gråsten – Tlf. 5 15 13
Sønderborg – Tlf. *2 11 60

Gar Deres indkøb hos vore annoncører

mand, der gik ved to stokke, gik midt i sporet. Føreren bremsede og brugte fløjten, men det var ikke muligt at standse på den korte afstand. Den påkørte var dræbt på stedet.

Tidsvildeleje d. 23. juli. En stedkendt 20-årig ung mand blev ved 17-tiden påkørt af toget på overskæringen på Dyrkærgårdsvej, der er en blind vej og derfor ikke forsynet med blinklys. Han pådrog sig et brækket lårben og hjerne-rystelse.

Åkirkeby d. 31. juli. En lastbil kørte ved middagstid mod skinnebussen, der havde 40 passagerer med. Skinnebussen fik siden skrællet op og afsporede, men ingen kom noget til. Lastvognens fører slap med et chock. Der er både blinklys og klokke ved denne overskæring.

Ny direktør

Trafikinspektør S. Rich, Maribo, er udnævnt til direktør ved Varde—Nr. Nebel jernbane, hvor direktør Otto Nielsen har søgt afsked på grund af alder (70 år).

Gribskovbanen

Banens underskud blev denne gang 240.300 kr. hvilket er 169.000 kr. større end året før. En forhøjelse af banens takster fra juli 1961 ventes at give et bedre resultat for indeværende år. Det dårlige badevejr sidste sommer betyder også meget for benyttelsen af banen og rutebierne.

Ålborg Privatbaner

På et møde med banernes kommunerepræsentanter viste der sig at være stemning for at forny garantien for en ny femårig periode fra april 1964. Formanden overretssagfører Rendbeck fremsatte et nyt fremtidsperspektiv, der ville give banerne en bybane fremtid, hvor der blev skinnebusforbindelse hver halve time mellem Ålborg og byerne Vester Hassing, Åbybro, Nibe og Klarup.

Nordfynske Jernbane

havde i fjor et underskud på 767.159 kr. mod 515.182 året før. Der havde været fremgang i antallet af rejsende med banen, hvorimod talet var faldende for rutebilerne og godsbefordringen. Som ny formand for banen valgtes borgmester E. Kruse, Bogense. Endvidere skete det historiske, at de tre nordfynske baner nu har fælles direktør, idet direktør A. T. Petersen, Odense, nu også har overtaget ledelsen af Nordfynske jernbane. Direktør Th. Andersen, Bogense, har trukket sig tilbage efter at have været banens direktør i 27 år. Fra alle sider blev der på generalforsamlingen rettet en varm tak til dir. Andersen, for dennes ledelse af banen, ikke mindst i de senere års brydsomme og krævede arbejde.

Rødby—Rødbyhavn 50 år

Den 24. juli var det 50 år siden den seks km lange strækning fra Rødby til Rødbyhavn blev åbnet. Selve havnen havde også jubilæum, idet den åbnedes d. 12. maj samme år. Banens indvielse var en stor festdag, hvor man også havde den århundredgamle drøm om forbindelsen Rødby—Femern for øje. Drømmen brast, og havnens storvirksomheder gik ned, men trods alt har banen opfyldt sin mission for de, der havde brug for den, og nu ved bygningen af Rødby færge har den været helt uundværlig, og vil også være det når Fugleflugtslinien tages i brug.

Thisted—Fjerritslev Jernbane

Banen har haft et møde med de i banen interesserede kommuner, hvor man behandlede spørgsmålet om fornyet garanti til banens drift i en femårig periode fra 1. april 1964 samt om at deltage med 25 % i et moderniseringslån på indtil 300.000 kr. til anskaffelse af et brugt dieselloko. Fra flere sider blev det fremhævet, at Hanstholm havn ville give banen mere trafik, og så længe banen befordrede 500 rejsende daglig, kunne det ikke siges, at banen er overflødig. De enkelte kommuner skal nu tage stilling til sagen.

Skagensbanen

Banens ledelse er fast indstillet på ikke at skulle begraves sammen med så mange andre privatbaner, og man er derfor igang med modernisering og fornyelse af materiellet.

Allerede i fjor indledtes en udskiftning af spormateriellet, men da det betyder en investering på 5 mill. kroner, strækker man det over en mindre årrække.

Sidste år nåede man således at lægge nye spor og nye sveller på strækningen fra Skagen station til hovedvejssvinget syd for Gl. Skagen, en strækning på fire km. I år er man net til Hulsig, og man regner med at nå yderligere seks km til det punkt, hvor landevejen til Hjørring over Tværsted udgår. Man springer dog over stationsarealet ved Hulsig, da der her skal lægges nye skiftespor.

ALLEN-TRAKO slåmaskinen

engelsk - dansk - anerkendt

Eneforhandling

Ølgod

Ølgod Kontantforretning
v. Grete Ludvigsen
Jernbanegade 21, Ølgod, tlf. 79

Slagteri-udsalget
Nygade 20, Ølgod, tlf. 176

**DEJGAARD's
HANDELSGARTNERI**
Ølgod, tlf. 90

TATOL
v. E. Hansen
Strømper - Parfumeri
Ølgod - Tlf. 315

PETREA
Bageri og Conditori
Ølgod, tlf. 106

Borris

Borris Andelsmejeri
1. kl.s mejeriprodukter
Tlf. Borris nr. 1

Brdr. Madsen
Smedemestre
Borris tlf. 5

CHR. DYNESEN
Bagermester
Borris tlf. 67

Grindsted

**Grindsted Mørtelværk
og Betonfabrik**

A. Andresen
Telf. Grindsted *688

Grindsted Radio
Fr. Flø Sørensen
Vesterbrogade 2 - Grindsted
Telf. 375

Oxbøl

**Oxbøl og Omegns
Brugsforening**
Oxbøl st. tlf. 35

Aktieselskabet
VARDE BANK
Oksbøl afdeling tlf. 51

Sv. Aa. Jørgensen
Bageri - Conditori
Vestergade 17, Oksbøl, tlf. 52

Magasin „Centrum“
Jens-Erik Jensen
Herre- og drengeklæder - Fodtøj
Torvet, Oksbøl, tlf. 23

H. C. ANDERSEN
Købmand
Torvet, Oksbøl, tlf. 17

Kolding

M. Nielsen & Søn
(A. Robstad)
Gravmonumenter - Stenhuggeri
Jernbanegade 50 - Kolding - tlf. 702

VAGN JACOBSEN
Autoværksted - Servicestation
Aut. VOLVO forhandler
Vejlevej 114 - Kolding
Telf. *2157

Send vognen til -
CALTEX SERVICE
Sdr. Havnegade 2, Kolding, Tlf. 17
1. kl.s behandling.
Quick-Service.

JELLING
Slagteriudsalget Jelling
v. Sv. Pedersen
Tlf. Jelling 46

**Jelling og Omegns
Brugsforening**
Tlf. Jelling 93 og 193

Esbjerg

AUSTIN

De Forenede Automobilfabriker A/S
Nyhavnsvej Esbjerg tlf. *2 52 00

Elmers Møbler
Frodesgade 111 - Esbjerg
Eget polsterværksted
Tlf. 29613

Autoopretning
Frede Holmboe
Nørregade 95, Esbjerg, tlf. 2 99 10

Blikkenslagernes A/S Esbjerg
Kontor og værksted:
Nygårdsvej 84
Tlf. 20360 og 25195
Aut, gas- og vandmester
Blikkenslagerarb., varme og ven-
tilation, sanitær anlæg

R. SCHULIK
Slagterforretning
Nørrebrogade 46 . Esbjerg
Telefon 2 02 14

Der er altid noget nyt i
Det nye BOLIGHUS
Storegade 148 . Esbjerg . Tlf. 2 50 17

Nyt autoværksted
Erik Sørensen
Reparation af alle mærker
Borgergade 15, Esbjerg

WELTH
Murermester
Darumvej 131 - Esbjerg
Jernbeton - murerarbejde
Spec.:
Kedler - ovne - dampskorstene
Telf. Esbjerg 3393

Andreas Christensen
Købmandsforretningen
Strandby Kirkevej 88 . Esbjerg
Telefon 2 84 53

Hans J. Frandsen
Kolonial - Isenkram
Foderstoffer
Trolldhede, tlf. 2

I løbet af de næste par år regner man med at kunne udskifte sporene på den sidste halvdel af den 40 km lange strækning.

Da der ikke udvalses skinner i Danmark, leveres disse fra Luxembourg, hvorfra skinner til DSB også leveres.

med tilhørende afløbsrør. Denne foranstaltning bevirker, at vand, der spildes, ikke blæser ud og sjasker perronen til og i frostvejr tiliser perronen.

Fig. 3 viser nærmere de enkelte dele, vi bruger til fremstilling af vor vandkran. Til kranstammen a bruger vi en stump kobber- eller messingrør, 37 mm lang og en ydre diameter på 4 mm. Rørets indvendige lysning er 2 mm.

Til udlæggeren (kranarmen) b kan vi bruge samme materiale, men vi gør lige opmærksom på, at ved bøjning har røret tendens til at flade ud. Vi anbefaler derfor at bruge massiv kobbertråd (4mm ø) til formålet. Kobber er nemt at bøje.

I den ende af udlæggeren, der skal fastgøres i kranhovedet, borer vi nedefra et 2 mm hul. Længde 5 mm.

Kranhovedet fremstilles af et rør med en lysning på 4 mm, svarende til udlæggerens ydre diameter. I c borer og filer vi den på tegningen viste »portåbning« gennem hvilken udlæggeren udgår. C fastloddes på b ved hjælp af rigeligt loddetin, så rigeligt at »portåbningen« lukkes forned.

Efter endt afpuddning ska det nemlig se ud som om udlæggeren går gennem et hul i siden af c.

MODEL JERNBANE

Vi bygger en vandkran

I tilslutning til artiklen i sidste nummer af bladet, bringer vi nu en byggevejledning til en vandkran, der naturligvis heller ikke må savnes på et anlæg, hvor man kører med modeller af damplok.

En vandkran består af en høj lodret stamme a (fig. 1) og en bevægelig næsten vandret udlægger b, der fra siden kan svinge ind over den ved kranen holdende tender. I normalstilling står udlæggerarmen parallel med det spor, ved hvilket kranen er opstillet. Svinger man kranen ud, spærer man sporet for trafik.

Ved statsbanerne skelner man mellem typer, hvis indvendige rørdiameter vari-

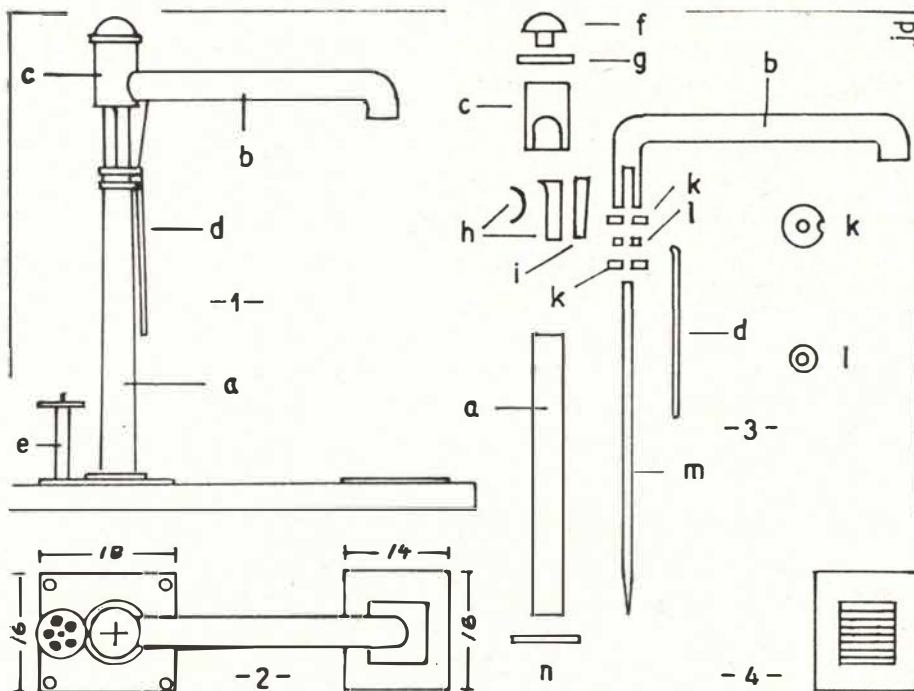
erer mellem 8, 10, 15 og 20 cm.

Vi ser lidt på fig. 1, der er tegnet i H0 A og b har vi allerede omtalt. C er kranhovedet, der på virkelige vandkraner er forsynet med et topleje og en svingtap, hvorom kranarmen kan svinges. Armen svinges ved hjælp af et håndtag d, der foroven er fastgjort i et hængselled.

Ved hjælp af ventilen e lukker man op og i for vandet.

Fig. 2 viser vandkranen set fra oven. Kranstammen og betjeningsventilen er fastgjort på en fundamentplade 16×18 mm. Af 0,5 mm zink eller messing.

Undertiden ser man på vandkraner under udlæggerens åbning anbragt en tragt

Arbejdetegning til en vandkran

Model-jernbaner

FLEISCHMANN
FALLER - VOLLMER
AIRFIX - KITMASTER
EHEIM - REVELL

og
MÄRKLIN
naturligvis

MÄRKLIN købes og sælges
Vil De sælge Deres MÄRKLIN-tog,
anbefaler vi os; vi er altid parat til
at give Dem et fuldt reelt tilbud, eller
vi kan måske foreslå en byttehandel
med Scalextric minirace biler.

Sendes overalt.

Legetøj & hobby

A. Christiansen
Ordrupvej 81 - Charlottenlund
Tlf. OR. 6858

FYENSKE PRIVATBANER

Odense-Kjerteminde-Martofte - Nordvestfyenske Jernbane -
Nordfyenske Jernbane
med tilhørende bilruter kører til SKOV og STRAND
TELEFON ODENSE II 87 II - BOGENSE 89

Finlandsgades Autolakering

— alt indenfor auto- og ovnlakering

Harry E. Petersen

Finlandsgade 21

Aarhus - telefon 6 28 30

Randers

HULTÉN SKJORTEFABRIK

Leverandør til etaterne
Klostervej 40 - Randers - Tlf. 3725

E. D. Christensens Eftf.

Mogens Hjort Larsen
aut. el-installatør
LI Voldgade 12-14, Randers. Tlf. 2579
- en sikker forbindelse
til alt elektrisk

Købmand EJLERTSEN

Hj. af Mariagervej og Nr. Boulevard
Telefon Randers 586
Kolonial - Kaffe - Konserves
Vine og tobakker

Kiosk LERVANGEN

v/ C. H. PEDERSEN
Lervangen 56, Randers, telf. 6225
Dag- og ugeblade - Skriverekvitter
Telegrammer til alle lejligheder.

Paul Lai Sørensen

Smede- og maskinværksted
Vand, gas, sanitet, varme, oliefyr
Markedsgade 20 Randers
Tlf. 2781

Niels Ebbesens BAR

Storegade 12 - Randers - Tlf. 1744
Her får De maden uden ventetid
til billige priser.

Horsens

Landbosparekassen i Horsens

Rædersgade 5 - telf 2 12 22
Åben: 9,30-12,30 og 14,00-16,30

HAVNENS STENHUGGERI

H. Guldbergsgade 4 - Horsens
Gravminder og natursten.
Altid i største udvalg.
Tlf. Horsens 2 47 71

Sundvejens Kiosk

Højgaard-Rasmussen
Telefon Horsens 2 43 16
Dag- og ugeblade
bringes overalt
Tipsforhandler

Aalborg

A/S Norvin & Larsen

ingeniør- og
entreprenørforretning
Udfører arbejder for DSB
Jernbanegade 21 - Aalborg
Telefon 2 85 99

Det danske Gødnings-Kompagni A/S

Aalborg afdeling
Tlf. *2 00 22

Aalborg - tlf. 2 46 26

P. BARSLUND

Glarmester
Østergade 34, Hjørring. Tlf. 1773
Alt glarmesterarbejde udføres.
Tilbud og overslag gives

Skanderborg

KØR

med

PEDER NORGES LILLEBILER

Møllegade 3 - Skanderborg **618**

Spare- og Laanekassen

for
Skanderborg og Omegn
Telf. 37

Jens Mortensen

Tobak - vin - rygeartikler
Vestergade 1 - Skanderborg
Telf. 1008

Ringgaards Konditori

Vestergade 15 - Silkeborg
Tlf. 264 og 2131

Skive

Udlejning af gravemaskiner

3 1/2 t. transport. kran på lastvogn.
Transp. af gravemask. bulldozere
m. m. indtil 20 t. Indhent tilbud
SKIVE MØBELTRANSPORT
Tlf. 926

CITY-SKO

Adelgade 4 - Tlf. 193 - Skive
Herre-, dame- og børnefodtøj

Bagerforretningen

Age Nielsensvej 2, Skive, tlf. 1629
og „Nørreport“, Nørregade 33 tlf. 1230
Altid frisk og lækker brød

O. J. LARSEN

Thinggade 21, Skive, tlf. 1574
Vi er altid billigst -
med det bedste -

ESPER ANDERSEN

Adelgade 1, Skive, tlf. 486
Tobakker - Cigarer - Cigaretter
Vin - Spirituosa - Piber

Herning

Hammerum Herreds Spare- og Laanekasse

Østergade 6 - Herning - Tlf. *10

FR. LORENTZEN

Tobak - Cigarer - Cigaretter
Vin - Spirituosa
Bredgade 38, Herning, tlf. 142

Banegårdsrestaurationsen HERNING

anbefales

Mosekjær Madsen

Urmager og optiker
Herning
Smedegade - Østergade 22 a
Tlf. 2163

Vi bruger produkter fra

Grenaa Andelsmejeri

Nytorv 3 Grenå Tlf. 2 12 22

Toppen på kranhovedet fremstilles ved hjælp af en påloddet slutskive g (7 mm ø) og en afklippet rundhovedet skrue eller nitte (f).

Under kranhovedet fastlodder vi en kappe h, enten den ene halvdel af en rørstump, eller også klippet ud af 0,5 mm messing og formet efter tegningen.

Midt på kappen h og lodret under udlæggeren fastholder vi en støtteribbe i. Denne fremstilles efter tegningen.

Herefter springer vi frem til m, der er en 5 cm lang stump cykeleg af 1,5 mm's tykkelse. Cykelegen er den tap, hvorom kranen skal dreje sig. Cykelegen stikkes op i hullet i kranarmen (udlæggeren) og fastloddes dér.

Nu finder vi tre slutskiver, 2 stk. 5,5 mm ø (k) og 1 stk. 4 mm ø (l). I k filer vi i den ene side et lille hak, som er vist yderst til højre på tegningen. Dette hak tjener til leje for håndtaget d. Slutskiverne sættes ind på cykelegen og fastloddes i den viste rækkefølge, hvorefter håndtaget d fastloddes i de i k filede hak.

Og så må vi hellere igen tænke lidt på kranstammen a. Vi fastlodder denne på en 9 mm ø rund plade eller slutskive. Ønsker vi kranstammen tykkere forneden, ligesom på rigtige vandkraner, kan vi med en varm loddekolbe forsyne kranstammen med et kraftigt lag tin, der herefter slibes jævnt til, indtil kranstammen forneden har en diameter på 5 mm. Foroven skal kranstammen stadig være 4 mm, og overgangen fra den tynde del til den underste og tykkere del skal selvfølgelig være jævnt stigende.

Kranstammen loddes til sidst fast på fundamentpladen i overensstemmelse med fig. 1 og 2. Det samme er naturligvis tilfældet med ventilen e, der blot sammenloddes af en stump 2 mm kobbertråd og som håndhjul en slutskive, hvori vi som fingergreb har boret fem huller (1 mm ø).

Cykelegen kalder vi nu for noget så fornemt som en drejetap. Vi filer den til i en spids forneden, hvorved kranarmen lettere kan drejes, når vi sætter tappen ned i kranstammen. Er tappen lidt for lang, afkorter vi den bare lidt, for der må naturligvis ikke være noget stort mellemrum mellem kranstamme og kranhoved.

Vi monterer nu vandkranen på et stykke masonitplade, 58×70 mm. De 58 mm svarer til afstanden mellem to Märklinspor. Fastgøringen sker ved hjælp af fire små hjørneskruer eller nitter.

Afløbsristen fig. 4 fremstiles blot af en 1 mm tyk fiber- eller kartonplade 14×18 mm, hvori vi har en udskæring på 8×8 mm. Risten limes blot fast på masonitpladen lodret under tuden på kranarmen.

Vandkran, ventil og fundamentplade males stålgrå, masonitpladen, hvis størrelse så nogenlunde svarer til betonoverdækningen på en virkelig vandkrans grube, males cementgrå. Det samme gælder afløbsristen. Selve risten, altså udskæringen på 8×8 mm, fremstilles blot ved at trække tynde, sorte parallelle linier med tush på den grå baggrund (fig. 4).

J. B. Dyrkilde.

FOTO hobby

Kære venner, vi skal i dag beskæftige os med noget så morsomt som farvefremkaldelse af lysbilleder.

Den fremgangsmåde som jeg her vil omtale, gælder kun for »Ferrania« farvefilm. Recepterne er af direktør Theilgård.

En af de vigtigste ting man først skal huske er, at badene der indgår i processen, altid skal være nøjagtigt tempereret, altså ikke noget med, at det går nok med en grad til den ene eller anden side. Dette gælder især for sort/hvid-fremkalderen og for farvefremkalderen. Altid 20 grader C. Den nemmeste måde at holde temperaturen konstant er at dyppe filmstanken i henholdsvis varmt eller koldt vand.

Vi skal nu først se på de nødvendige materialer, som man må have til arbejdet.

Hvis man allerede selv fremkalder sine sort/hvide film, behøver man ikke nogen større nyanskaffelser, da man kan bruge den udrustning, man har til dette formål. For begynderens skyld vil jeg dog her anføre det nødvendige udstyr, som kan købes i enhver fotohandel.

1. En gennemsigtig plastiktragt.
2. 5 mørkebrune flasker (helst plastik). Alle til een liter.
3. Et litermål med inddeling.
4. En fremkaldertank (helst med gennemsigtig spiral).
5. Et præcisionstermometer.
6. En 250 watt S lampe.
7. Filmsklemmer til ophængning af filmen.

De tre første ting behøver man ikke ubetinget, men kan erstattes af hvad man har for hånden i hjemmet.

Man kan købe »Ferranias« fremkalderpakker til opløsning af de forskellige bade,

De Skulle Brug

KAMERAER OG FILM

DA FÅR

De Smukke Billeder

CAFETERIA – FRISK SMØRREBRØD
lige til kl. 22. De drejer blot 2 31 41

– SMURT SPECIELT FOR DEM

– og fordi vi fremstiller hver enkelt ordre særskilt, kan vi opfylde alle Deres ønsker om indbydende smørrebrød – til en hyggelig aften, til festen eller til de uventede gæster. De risikerer aldrig at få „låger-smørrebrød“, men De er sikker på helt friske varer hver gang.

Flamenco-express

Hj. af Banegaardsgade og Frederiksballe

Ringkjøbing Landbobank

Aktieselskab

Telefon 67–68

Aarhus

Ny Modeforretning
med alt i KJOLER
bluser og nederdele

Ruth Allen

Banegårdsgade 1 - Aarhus - tlf. 2 16 83

HAKA
VASKEMASKINER
FRA KR. 590.-

Vaskemaskinehuset

Studsgade 12-14 - Aarhus
TLF. (061) 3 07 09

NIMBUS BUDENE

Stort som småt -
Biler, motorcykler, vogne
indtil 2½ tons.
Samsøgade 4 - Aarhus - Tlf. 2 33 88

COORDINA

Budcentralen SPAR ES

Krogsgade 8, Aarhus, tlf. 2 83 34
Samvittighedsfuld og reel behandling
Eigil Sørensen

**Aarhus Bedemands- og
Begravelsesforretning**

H. J. Madsen
Ring til 2 28 66
(også søn- og helligdage form.)
Jægergårdsgade 17-19, Aarhus

Korset Specialisten

Dagmar Schultz Petersen

KAWO korsetter

Rymsgade 28 - Tlf. Aarhus 2 40 28

DE ser straks - efter første vask:
RENERE, HVIDERE, KLARERE hos

WASCATOR

Finsensgade 63, Aarhus (fin parkering)
Tlf. 6 73 36. Hentes og bringes

**Arbejder Spare- og
Laanekassen**
for Aarhus og Omegn

MAL SELV!

- men lad mig gøre det oml
Alt malearbejde udføres fagmæssigt,
solidt til rimelige priser
Mm. K. Roesen, Ydre Ringgade 110,
Århus - Telf. 2 70 23 og 6 20 40

HUSK

når det gælder
første klasses rensning
Århus C, Stadion Allé 20
tlf. 3 02 02

Spar 25 % - kør Mini Taxi
Ta' ud i landet og nyd naturen
la' BYENS BILER gi' tilbud på turen

MINI TAXI
Byens biler

Århus - Telf. 4 50 00

v. statsexam. ejendomsmægler
P. ROEST-NIELSEN
Viborgvej 117, Aarhus - Tlf. 5 57 57

Niveller, instrumenter og tilbehør
Stokke - Stadier og båndmåle af stål
eller lærred - Bedste kvaliteter

D. A. Paludan
Clemensbro - Aarhus - Tlf. 2 09 44

I. P. Lunds Eftf. A/S

Gørtler - Metalstøber
Metalvarefabrik
Armaturfabrik
Klostergade 18 . Aarhus
Telefon 2 00 48

Man køber altid med fordel -
Dame-, herre- og børnefodtøj i

**Skotøjsforretningen
FREMTIDEN**

E. Schjødt Rasmussen
Nørre Alle 41, Århus
Telf. 2 00 14

Århus EL-Service
Nordborggade 30, Århus
Aut. elektro-installatør
Tlf. 4 41 60

GULDHORNET
1. kl.s restaurant
Banegårdsplads 10, Århus
Telefon 2 02 62

**KARL PETERSEN &
V. CHRISTENSEN**
Aut. gas- og vandmestre
Blikkenslageri
Marstrandsgade 7, Århus
Telefon 2 85 50 og 6 47 59

Osv. S. Thomsen
Murermester
Solhøjvej 21, Hasle, Århus
Alt vedr. murerarbejde,
såvel nyt som reparationer,
udføres
Tlf. Århus 5 86 25

Jernbanepersonalet anbefales

Mejlgades Isenkram

v/ A. Rasmussen
Mejlgade 71 - Århus
Tlf. 3 11 25

Århus Brugsforening
Kontor: Åbogade 32
Tlf. 6 75 44
Afdelinger overalt i byen

Vang's Budcentral
og vognmandsforretning
v. H. Nielsen, Vilh. Becksvej 65
Al kørsel og flytning udføres
Tlf. Århus 4 58 23

„ELGA“

Elektro-galvanisk behandling
mod håraffald og skæl
for damer og herrer
Anna Engel KOSMETIK
Banegårdsplads 20, Århus
Tlf. 2 68 60

og man skal da gå frem efter brugsanvisningen, der ligger i pakken, for man opløser de forskellige kemikalier.

Vi vil derimod beskæftige os med direktør Theilgårds opskrift, da det for det første er morsommere at lave det hele selv, og for det andet giver et indblik i, hvad det er for kemikalier, man bruger til processen. Jeg vil vente med til slut at give opskriften for, at der kan fås et samlet overblik over hele fremgangsmåden.

Fremgangsmåden er i al almindelighed: For brugen af de forskellige bade bringes disse til den rigtige arbejdstemperatur.

Nu tager vi farvefilmen ud af filmspatzen eller af beskyttelsespapiret (naturligvis i mørke) og sætter på spiralen.

Spiralen anbringes derefter i sort/hvidfremkalderen A-5010, ikke for hurtig for at undgå luftblærer. Så lukkes tanken, og man kan tænde lyset. Fra det øjeblik, man har sat filmen i fremkaldertanken, skal der gå nøjagtigt 13 min. inden man går til næste fase.

I de første minutter bevæges filmen ofte ved hjælp af drejeknappen. Senere vil en let rysten af tanken være tilstrækkelig hvert minut. Førstefremkaldelsen er en af de vigtigste processer og må derfor foretages med megen omhu.

Under denne fremkaldelse dannes der i den fotografiske hinde et solv billede, hvis tæthed svarer til den lyspåvirkning, filmen har modtaget under optagelsen.

Nu ska filmen skylles for at udvaske resterne af det foregående bad. Denne skylning skal vare i 2 minutter i rindende vand. Vandets temperatur må ikke være under 10 grader C. og ikke over 20 grader C. Så går vi over til hærkning af filmshinderne. Hærdebadet hældes på tanken og dette bad skal vare 2 minutter, og under stadig bevægelse af filmen.

Nu skal der igen skylles grundigt i 12 minutter. Når denne skylning er tilendebragt kan vi åbne for tanken for at genbelyse filmen. Alle følgende processer kan nu foretages i lys.

Genbelysningen består deri, at man lægger spiralen med filmen i en skål med vand og i en afstand af ca. 50 cm belyser filmen på begge sider i 1½ minut på hver side. Har man den gennemsigtige spiral, kan man lade filmen være på spiralen, men i modsat tilfælde må man nødvendigvis tage filmen af spiralen og belyse denne.

Ved denne genbelysning bliver de partier af filmen, der ikke blev belyst ved fotograferingen eksponeret.

Det er nødvendigt, at man bevæger spiralen under belysningen for, at alle dele bliver belyste.

Nu foretages en let skylning af filmen, og vi kan gå over til farvefremkaldelsen.

Farvefremkalderen hedder 24 N-104.

Man sænker spiralen i fremkalderen og lader denne virke i 8½ minut under bevægelse af spiralen.

Under denne proces virker fremkalderen på alle tre filmshinder, og der dannes et solv billede og et til de forskellige farver hørende diabilde. Selv om den kemiske proces er noget mere indviklet end her antydtes, så vil denne kortfattede beskrivelse af fremstillingen kunne gøre fortrolig med farvefremkaldningen.

Under denne fremkaldning må man være forsigtig med at komme i berøring med badet, da overfølsomhed for dette kan give eksem på hænderne, og det anbefales derfor at arbejde med gummihandsker på. Nu er vi så nået til at skulle skylle alle rester af badene af filmen. Denne skylning skal vare i mindst, jeg siger mindst 20 minutter. Dette er meget vigtigt, da man ellers vil få en film, der er rødtonet over det hele. Altså mindst 20 minutters skylning.

Vi kommer så filmen ned i et blegebad, dette har til opgave, at omdanne det i førstefremkalderen og farvefremkalderen producerede solv til opløseligt salt. Blegebadet skal vare i 4—5 minutter. Igen skal der skylles godt i 2—3 minutter.

Nu er vi snart færdig, idet vi nu skal have filmen fixeret i et fixerbad. Dette skal vare i 4—5 minutter. I denne slutfase bliver det solv, som blegebadet har opløst til salt fuldstændigt opløst. Billedet, der hidtil bestod af farvestof og solv, og derfor var uigennemsigtig, bliver nu helt transparent. Kun farverne bliver synlige.

Et godt råd er vel altid velkommen, og det vil jeg give nu.

Lad være med at have for travlt med at få resultatet at se. Filmene er i denne våde tilstand, den nu er i, uholdbar i hinde, og der skal ingen ting til at ødelægge hele det arbejde, som vi allerede har udført. Behersk jer derfor og lad være med at løbe denne unødvendige risiko.

(sluttes i næste nr.)

Personalia

Maribo

Fuldmægtig Sv. Pedersen, LJ hkt. er udnævnt til stationsforstander ved Maribo st., hvor stfst. J. Jacobsgaard er udnævnt til trafikinspektør ved LJ.

Herlev

Trafikkontrollør V. A. Pedersen, Vanløse, er udnævnt til stationsforstander ved Herlev st., hvor stfst. N. K. N. Ulbjerg har søgt afsked på grund af alder (70 år).

Hvalso

Stationsforst. A. P. Christensen, Fjenneslev, er e.ans. flyttet til Hvalso, hvor stfst. H. Møller er død (61 år).

Allingåbro

Overtrafikass. V. I. Steensig, Gråsten, er udnævnt til stationsforstander i Allingåbro, hvor stfst. E. K. Kaa er død (65 år).

Kvistgård

Trafikkontrollør G. Dalgaard, Tinglev, er udnævnt til stationsforstander i Kvistgård, hvor stfst. C. E. Hjermand har søgt afsked på grund af alder (70 år).

Støvring

Stationsmst. O. Gleesborg, Tange, er e. ans. flyttet til støvring, hvor stfst. J. B. Andreasen har søgt afsked på grund af svagelighed (66 år).

Engesvang

Trafikeksp. C. P. Madsen, Rindsholm, er udnævnt til stationsmester i Engesvang, hvor stfst. P. Munck har søgt afsked på grund af svagelighed (64 år).

Lyngbyvej

Trafikeksp. J. H. Hansen, Hvidovre, er udnævnt til stationsmester ved Lyngbyvej st., hvor stfst. P. Jensen e. ans. er flyttet til Dybbølsbro.

Kværkeby

Trafikeksp. B. Paulsen, Holsted, er udnævnt til stationsmester i Kværkeby, hvor stfst. K. S. V. Mortensen har søgt afsked på grund af alder (67 år).

Dødsfald

Vognførder L. J. Irllyk, fh. 1. distrikt, Kh., 93 år.

Lokofører L. J. Overballe, fh. Glyngøre, 84 år.

Stationsforst. H. C. Andersen, Daugård 1933—37 og Hvalso 1937—50, 82 år.

Lokofører H. M. Pedersen, fh. Fredericia, 81 år.

Baneformand N. C. Hendriksen, fh. Hattung, 79 år.

Banearbejder F. K. Petersen, fh. Kolding, 75 år.

Lokofører K. A. H. Sønderkøge, fh. mdt. Gb., 72 år.

Banebetjent J. P. K. Nielsen, fh. Århus, 69 år.

Remiseformand A. G. H. Nielsen, Engshave mdt., 67 år.

Togfører J. C. Hofbrandt, Kh., 65 år.

Remisearbejder Aug. A. Sørensen, mdt. Gb. 61 år.

Aarhus

Alle slags reparationer udføres

Hartwigsen

RADIO TV SERVICE

Fredensgade 29 - Århus
Tlf. 2 81 21

HELGE PAULSEN

Aut. El-installatør
Harald Jensens Plads 1 A
Århus - Tlf. 3 04 15

Nyt Autoværksted

Gotfred Petersen - tlf. 2 57 35

Montanagade 27 - Århus

Som spec. Mercedes Benz

DKW - Auto-elektrisk

Har De brug for en -

ELEKTRIKER

A/S EIFA

Jægergårdsgade 36 - Århus
Tlf. 2 67 60

Jydsk Elektro

H. C. Larsens efft. - B. Thykier

Elektromekanisk Etabl.

Otto Rudsgade 100 - Århus

Tlf. 6 94 48

Harry's Motorservice

Alle former for opretning
Biler - Motorcykler - Scoters

Autogen- og elektrosvejsning

Thunøgade 19 - Århus C

Tlf. 2 14 32

Sct. Pauls Kiosk

Brunsgade 55 - Århus

Alle førende aviser og blade

Nyt tlf.-nr. 2 95 09

til fremtidig levering af Deres blade

Osteriet

Frederiksgade 44, Århus

Tlf. 2 34 23

Største udvalg -

billigste priser

Aarhus opland

F. Roldrup
ISENKRAM

Silkeborgvej 311

Aabyhøj

Telefon 5 86 40

Normand's køreskole

Hillman - Sunbird 62

Søren Frichsvej 81 - Åbyhøj

Tlf. 5 53 48 (efter kl. 16)

Al budkørsel

Store lukkede varevogne

Autoudlejning uden fører

Billige aftenture

Mogens & Walther Pedersen

Frodesvej 26, Åbyhøj - Tlf. 5 52 74

M. Jeppesens kem. fabrik

Øster Allé 2, Viby J. - Tlf. 4 02 75

Bonevoks - poler- og rengørings-

midler

Leverandør til DSB

VIBY KOKS

Bestil hos Deres brændselshandler

eller hos

Viby gasværk

Tlf. 4 13 33

Rekreationshjem

i rolige og smukke omgivelser,
for kortere eller længere tid.

Nancy Madsen, sygeplejerske

Skolevangsallé 23, Risskov

tlf. 7 72 92

Nu køles der for Deres bil i Brabrand

100 m vest for Vest-Teatret

Smøre- og vaskehal med gennemkør-
sei, omhyggelig smøring med Castrol.

Vi har Molub-Alloy smøre service.

UNO-X Auto-Centret ½

J. P. Larsensvej 1, Brabrand

Tlf. 6 17 73

Skovgårdsparkens Kiosk

Edithsvej 62 - Åbyhøj - Tlf. 6 06 95

Håndkøbsudsalg fra Åbyhøj apotek

Sv. E. Andersen

Viby Jyll.

Banegårdskiosken Holstebro

v. Tage Skjød Pedersen

Dagblade - ugeblade - bøger

Holstebro - Telefon 948

Martin N. Bonde & Co.

aut. el-installatør

Udf. arbejde for DSB

Tlf. Skjern 82

V. Haahr Berntsen

Bageri - Konditori

Tistrup - Tlf. 32

PATENTSTIGER

forskydelige i 18 mm stålrør i for-
skellige længder. Kvalitetsmæssig
udførelse. 21 kr. pr. løb. meter, så
længe lager haves.

Brdr. Nielsen

Hornum, tlf. Hornum 182

A. V. VEJGAARD

Aut. Forh.

Enghavevej . Ringkøbing

Tlf. 495 - 621

Jacob Andersen

Urmager og optiker

Nygade 12, Ringkøbing, tlf. 221

Dan Ballesgaard

Handelsgartner

Vesterport - Varde

Tlf. 618

Aktieselskabet

VARDE BANK

Nørre Nebel afdeling, tlf. 66

J. Th. Bundgaard

Manufaktur

Bredgade 34, Nr. Nebel, tlf. 24

Remisearbejder H. Knudsen, Fredericia, 50 år.
Togfører E. C. F. V. Nielsen, Nordvestf. Jb., Odense, 49 år.
Lokofører J. C. L. Vintersbøl, Struer, 48 år.
Stationsbetjent M. E. Christensen, Århus, 38 år.
Motorfører Sv. E. Hansen, HTJ, Tølløse, 24 år.

Forenings-nyt

Danske Jernbaners Afholdsselskab

der er tilsluttet Nordisk Jernbane Afholds Union og Internationalt Jernbane Afholds Forbund, har holdt repræsentantskabsmøde i Odense. Mødet havde samlet 70 deltagere samt repræsentanter fra Norge, Sverige og Østrig.

Formanden, overtrafikassistent Carl Zederkof, Fredericia, ønskede ikke at fortsætte. I stedet valgtes godsekspeditør L. C. Schmidt, Århus. Hovedsekretæren, pakhusformand Johs. Thomsen, Ålborg, der var blevet pensioneret, ønskede at vige sit sæde i hovedbestyrelsen. Nyvalgt blev lokomotivfører P. Brag, Fredericia, og stationsbetjent Egon Pedersen, Randers.

Deltagerne var til morgenandagt i Sct. Knuds kirke, og senere var der udflugt til Sydfyn og Tåsinge.

I forbindelse med selskabets 60 års jubilæum i 1963 afholdes international kongres på Nyborg Strand, hvortil der forventes ca. 500 deltagere fra en række lande.

BOG-anmeldelser

Forlaget Spektrum

I en tid hvor vejene landet over er overfyldt med biler, er det velgørende, at lade blikket søge ud mod det store uendelige hav. Her har mennesker i årtusinder sejlet, først fra kyst til kyst i de store indlandshave, Middelhavet og Østersøen, Sortehavet og det Røde Hav, og senere, langt senere fra kontinent til kontinent. Hvem husker ikke navne som Columbus, Magellan og Vasco da Gama. Vi ved, at de krydsede verdenshavene, men husker vi også hvad det var for skibe, der bar dem frem på deres eventyrlige færd? Næppe! Enkelte husker måske, at Columbus flagskib hed »Santa Maria«, og husker måske også, at det var en karavel. Men hvordan så dattidens karavel ud? Og hvordan var sejløringen. Førte hun råsejl eller latinersejl, og var mesansejl opfundet dengang?

Dette, og i snevejs af andre interessante

oplysninger får man i Spectums nyligt udsendte bog »Fra Sejlsnekke til Fuldrigger«, med undertitlen »Sejlskibene gennem Tiderne«.

Det er den svenske kaptajn Sam Svensson, der er forfatter, i snævert samarbejde med tegneren Gordon Macfie. De to har sammen skabt et enestående værk om en tid, der nu er forbi. En smuk og gedigen bog, der sikkert vil finde vej til de fleste af vore skibsinteresserede kolleger.

I forbindelse med udsendelsen af bogen har Spektrum fået fremstillet en vægplanche, der gengiver 55 af de sejlskibstyper, der fremkommer i bogen.

Pris for »Fra Sejlsnekke til Fuldrigger« kr. 38,50. Vægplanche, kr. 12,50.

Fire nye billigbøger uden OMS

Spektrum nåede at udsende 4 nye billigbøger inden den 1. august.

Man genser med glæde en af Jack Londons allerbedste bøger, »Spændetrojen«, der i åskellige år ikke har været til at opdrive. Den griber læseren som ingen anden af hans bøger med sin åndeløse spænding og sin dybt medfølelse skildring af de lidelser, som mænd i spændetroje gennemgår, og den river fuldstændig læseren med sig, når forfatteren i tankerne lader fangerne søge tilbage til svundne tider, for derigennem at kunne udholde spændetrojens pinsler.

Helt anderledes, men ikke mindre gripende er Alexander Kupins »Jama«, en fremragende roman om bordelkvarteret i en sydrussisk by — en realistisk og på en gang brutal og sentimental skildring af bordellivet, som det var i forfatterens samtid. Bogens kvindetyper er tegnet af en betydelig kunstner og beskrivelsen af den yppige sydlandske natur og de fint opridede billeder af det solmattede gade- og folkeliv lyser op i bogens lidt dystre kolorit.

»Havets Tiger«, forfatteren og filmproducenten Michael Powells roman om det tyske lommelagskib Graf Spee's dramatiske skæbne vil på ny finde et stort publikum. Det er her lykkedes forfatteren at give en virkelig autentisk skildring (bygget på et enormt materiale, som han selv har indsamlet), uden at der på noget tidspunkt går ud over spændingen. »Havets Tiger« er en af de bøger, man ikke slipper, og de begivenheder, den skildrer, er begivenheder der skabte verdenshistorie.

For første gang foreligger nogle af den canadiske fortæller Charles G. D. Robert's dyreskildringer som billigbog. Hans karske naturskildringer er evigtgyldige, hvad enten han beretter om den stolte hjort, den frække spidsmus, den gådefulde savfisk, den springende laks, den stridbare isbjørn eller den insektædende plante, kandebereren. Umærkeligt forplanter forfatterens dybe kærlighed til den levende natur sig til læseren, som både spændt og bevæget følger med i disse beretninger, der til enhver tid vil være lige aktuelle.

Pris kr. 3,75 — dobbeltbind, kr. 5,75.

POPULÆR MEKANIKS håndbøger

Bladet POPULÆR MEKANIK er kendt af alle over det ganske land, men mon alle også er klar over, at bladet indenfor

flere områder har samlet en række ypperlige artikler sammen og udgivet dem i handy bogform.

Håndværktøj og dets rette brug

Rigt illust., 96 sider, 8,50 kr.

Vi møder POPULÆR MEKANIK's kendte, grundigt instruerende sprog, såvel i tekst- som i billedform.

Vi introduceres først for de nødvendige værktøjer, dernæst for deres rette brug og ikke mindst for deres rette pleje.

Læs bogen.

Det giver bestemt udbytte i form af

bedre resultat.

Der er gode råd at hente for alle hobbyfolk, hvadenten de arbejder i træ eller metal.

Mit hus

Rigt illust., 96 sider, 9,50 kr.

I den forrige bog fik vi gode råd om værktøjets rette brug. Her lærer vi at omsætte rådene i praksis.

Her får vi anvisning på at ombygge det gamle, forslidte, skridtkrævende køkken til en moderne rationel arbejdsplads.

Her fortæller eksperter om isolering mod kulde, træk og fugtighed.

Her læser vi om indbyggede skabe. Om døre, der knirker og binder, og om hvordan de holder op med det. Om kældre, der er fugtige, om kældre, der ikke er det. Om tag og tagrender. Om utallige andre ting, der er rare at vide for husejeren.

Min have

Rigt illustreret, 96 sider, 9,50 kr.

Og nu skal vi beskæftige os med husets ydre omgivelser.

Er det mon en idé med et drivhus, eller med en græsplæne med indbygget have-slange. Eller måske en terrasse?

Hvad med nye havemøbler eller med en gyngesofa?

Vi må da heller ikke glemme, at det ser godt ud med en betonstøbt indkørsel til ejendommen. Vi kan jo starte i det små og begynde med en gang havefliser.

Bagefter napper vi et par pølser, ristede over en grill-ovn af en olietønde, medens den sagte synkende sol sænker solurets skalas skygge.

Alt dette og 37 andre ting omtales i bogen, der samtidig kan starte en sand kædereaktion af talrige egne idéer.

Jo vist, er bogen god at have.

13 både De kan bygge

Rigt illust., 112 sider, 13 kr.

Som navnet siger, giver bogen anvisninger på bygning af 13 forskellige både. Og det er anvisninger med udførlige detaltegninger, der kan følges uden brug af kostbare maskiner.

Hver eneste bådtype er skildret fra A til Z. Bådtyperne går fra kano og kajak over joller og pramme til motorjolle og 21 fods kutter med sænkekøl.

Bogen afsluttes med et kapitel: Byg båden rigtigt. Dette er ikke en byggevejled-

ning til en bestemt båd, men en opsummering af tips, der er guld værd, når man begynder på den helt store opgave.

Og det giver bogen sandelig lyst til.

Tjen penge — spar penge på en HOBBY

Rigt illustr., 96 sider, 8,50 kr.

De fleste af os har ind imellem haft lyst til at fremstille noget, en brugsting eller blot en ting til pynt, men hvordan begynder man.

Jo, her er 96 siders koncentreret anvisning på næsten alt mellem himmel og jord. F. eks. skilte af plastic, læderarbejde, bogbinding, billedskærerarbejde, modellering i blik, ætsning, broderi med ståltråd, vævning og fletning, dyrkning af orkideer og kaktus, indlagt linoleumsarbejde m.m.m.

Lutter ting, der vil være en pryd for ethvert hjem.

Har man tid og samtidig den fornødne energi, kan man ligefrem efter bogens vejledninger starte en indbringende industri. Bogen har værdi for os alle.

J. B. Dyrkilde.

Jahrbuch des Eisenbahnwesens 1962.

400 sider, ill. ca. kr. 25,00. Carl Röhrig Verlag, Darmstadt.

For trettede gang udsender forlaget sin årbog for jernbanevæsen, og sine forgængere lig er det en gedigen og måske lidt vel tung bog, men absolut saglig og læseværdig for den, der for alvor beskæftiger sig med jernbaneproblemer.

Af særlige kapitler skal fremhæves »Elektrisk drift på Semmeringbanen«, »Franske Statsbaners udvikling«, »Skinnebussens udvikling« (dog ikke hos DSB!!!) og »Mariazellerbanens 50-års jubilæum«.

Der Untergang der »Andrea Doria«.

276 sider, ill. ca. kr. 12,00. Deutsche Buch-Gemeinschaft, Darmstadt.

Det er en glæde at anmelde en bog fra DBG. Det er altid kvalitetsbøger, deres udstyr er førsteklasses, og prisen altid i bunden.

Andrea Doria, ja hvem husker ikke denne tragiske skibskatastrofe, sammenstødet med »Stockholm« midt i Atlanten, der sendte det prægtige skib direkte fra en ufuldendt jomfrurejse til havets bund, og med det mange ulykkelige mennesker.

Forfatteren har bestræbt sig på at give et ærligt billede af, hvad der skete, og han er sluppet heldigt fra sit arbejde.

Auf silberne Zinnen.

230 sider, ill. ca. kr. 12,00. Deutsche Buch-Gemeinschaft, Darmstadt.

En pragtfuld rejse- og jagtbog fra Europas bjergland. Den vil med sin tekst og sine billeder glæde såvel jægeren som naturelskeren, der her finder meget af det, han normalt rejser lange veje for at finde.

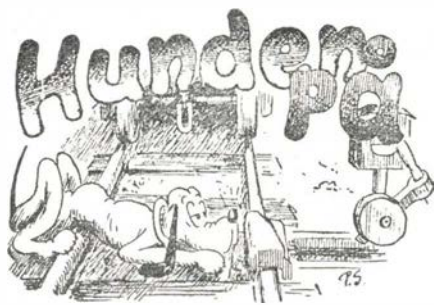
The Great Altar of Pergamon.

200 sider, ill. ca. kr. 40,00. VEB Edition, Leipzig.

Dette er en historisk bog og det gamle grækenland belyst i en række optagelser fra templerne.

Det er kunst vi præsteres for, og i dag, hvor man forholdsvis billigt kan skaffe sig afstøbninger af disse gamle ting, vil bogen udover at være et interessant værk blive en nyttig håndbog og vejleder.

jas.

Næstsidste nyt!

Gårdmænd som jernbanearbejdere

Hr. baneingeniør og -formand!

På strækningen Herning-Silkeborg er man i færd med at udskifte spor, og i den anledning vil jeg gerne herved skrive et par ord. Jeg har fået oplyst, at gårdmænd med op til 50 tdr. land arbejder som ekstrarbejdere ved dette arbejde. Det er meget forkasteligt over for arbejdsmænd, der har stået i fagforeningen i mange år og må gå arbejdsløse, fordi gårdmændene tager arbejdet fra dem. Kan fagorganisationen ikke blande sig i dette og standse det? Det er meningsløst, at gårdmænd tager arbejdet fra arbejdsmændene, så de må gå arbejdsløse. DSB kan forhøre sig på fagforeningskontorer efter arbejdskraft indenfor de lokale steder i byerne Herning eller Silkeborg, også de små stationer imellem. Det er vist mærkeligt, om der ikke fandtes en enkelt arbejdsløs i disse byer.

Engesvang, 12. juni 1962.

Carl Johan Christensen.

Mellem kolleger

— Johansens snakkesalige kone har nu endelig fået sin velfortjente straf.

— Er hun blevet stum?

— Nej, men Johansen er blevet døv!

Børnesnak

Morfar spørger Any, der går i første klasse, om hun er den dygtigste i klassen.

— Nej, jeg er ikke bedst, men jeg er bedre end ePr, for han er nummer sidst.

Fra rideskolen

— Nå, hvordan forløb din første ride-tid?

— Jeg ved ikke rigtig, hvad jeg skal svare, men det er nu mærkeligt, at et dyr, der er stoppet med så meget ho, kan være så hårdt at sidde på.

Stadier på livets vej

Ad den traneg vej til skilsmissen var de nået første mæglings-instans, præsten, der formanede:

— Kvinden skal være manden underdanig!!

— Ja, — svarede hun — det er rigtig, herr pastor, men der er nu bare det, at jeg har været gift med et skvat!!

Uden forsoning var de da nået til overovrigheden, hvor mægleren forsigtigt begynder:

— Nu skulle vi prøve at finde frem til et modus vivendi!

— Må jeg ikke straks, — indvendte den kvindelige part, bede mig fritaget for Deres sjofelheder, — — dem har jeg haft nok af!!

Hver mand på den rette hylde

— Her i dette fængsel bliver fangerne beskæftiget i deres fag!

— Hvad er De!?

— Hvalfanger!!

Silencium!!

— Jeg var godt tosset, rasede hun, — da jeg giftede mig med dig!!

— Ja, det kunne jeg jo ikke undgå at mærke, men jeg håbede, at du kunne komme dig, og nænnede ikke at sige noget!

Godt klaret

— Har De aldrig været uheldig med Deres mange store operationer, herr professor!?

— Nej, — — jeg er egentlig aldrig kommet noget til!!

Omfattende interesse

— Ih, fru Jensen, har De været på Mallorca, — det må dog have været ininteressant! — Hvad kostede kallekodet dernede!?

Hæderlig omtale

— Se, nu har U-landsindsamlingen fået 50.000 kr. anonymt, — bare for at han skal vække opsigt, — den vigtiggrås, — hvem han så er!!

Og så var der

Froen ved køret, der ikke endnu havde hørt et kvæk fra sin mand siden sidste sommer.

LIND HANSEN
KULTORVET 14 · C. 6288
LEVERANDØR AF CLICHEER
OG BILDMATERIALE
TIL DE MEST BETYDENDE
DAG- OG UGEBLADE I KØ-
BENHAVN OG PROVINSEN

Bramminge

**LANDBOSPAREKASSEN
for Ribe og Omegn**
Bramminge afd. Tlf. 7 34 44

Bramminge Boghandel
Bent Schack
Storegade 13 . Bramminge
Telefon 7 30 61

BERTRAM NIELSEN
Slagtermester – Storegade 5
1. kl.s kød og flæsk
Telefon Bramminge 7 32 40

Gørding

**Gørding og Omegns
Sparekasse**

**Gørding og Omegns
Brugsforening**
Tlf. 10 og 11

HENNING JEPSEN
M. Skovsens eftf.
Isenkram – Glas – Porcelæn
Lædervarer
Gørding. Telf. 101

GORM CHR. HANSEN
Urmager og guldsmed
Record uden fører
Telf. Gørding 90

Give

GIVE BANK
Filial af Herning Handels- og
Landbrugsbank A/S
Tlf. Give 77 og 181

Give Brugsforening
Tlf. *328

AAGE NIELSEN
Urmager og guldsmed
Give tlf. 50

Holsted

„HOLSTEDKORN“
Korn – Foderstoffer – Kunstgødning
Brændsel – Fyringsolie – Oliekaminer
Paul Plett
Tlf. Holsted Station 22

HARALD NIELSEN
Kolonial – Isenkram
Holsted st. Telf. 9

SKOMAGASIN
F. N. Knudsen
Holsted st. Telf. 80

**Holsted
Spare- og Laanekasse**
Telefon Holsted by 52
Holsted st. 38

**Holsted Station
Cykel- og Automobilforretning**
Telf. Holsted station 29

**Vi handler i
Kolonialforretningen**
Søndergade 18 – v. Chr. Hansen
Tlf. Holsted by 60

Vejen

Sydjysk Damkultur A/S
VEJEN
Telf. 115 – Telgr.: Damkultur
EKSPORT
Egne jernbanevogne

K. KNUDSEN & SØN
Slagtermestre
Tlf. 44. Vejen

„BERTHA“
M. Bolding Nielsen
Trikotage – Uldgarn – Småting
Søndergade 1, Vejen, tlf. 73

TEKSTILHUSET
Nørregade 38, Padborg
Tricotage til hele familien
Arbejdstøj
Tlf. 73467

Ribe

Aktieselskabet
RIBE MASKINFABRIK
Leverandør til DSB
Telf. Ribe 970

Jernbanepersonalet anbefales
WEIS STUE
Olga Henriksen
Torvet, Ribe, tfl. 700

**Landbosparekassen
for Ribe og Omegn**
Torvet – i byens centrum
Telf. Ribe 40 og 524

Asbjerg Lauridsen & Søn
Glarimester
Nederdammen 31, Ribe, tlf. 317
Rullegardiner – Persiennner
Blyvinduer – Billeder indrammes

Toiletartikler og Souvenirbod
VAREIMPORTEN
E. Hansen
Sønderportgade 21 Ribe

Tønder

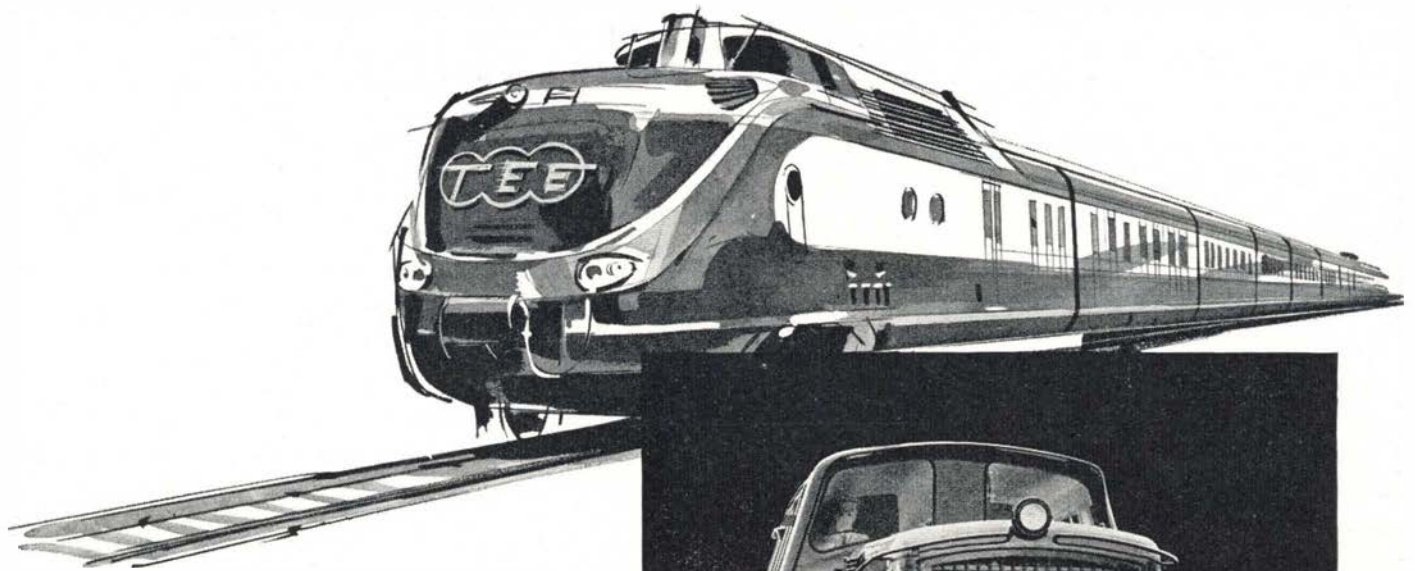
Blenners Dampvaskeri
Skibbrogade 2 Tønder
Tlf. 2 27 68

TØNDER KIOSK
K. Rasmussen
Storegade 21 Tønder
Tlf. 2 12 04

BRDR. HANSEN I/S
Ure – Optik – Guld- og sølvvarer
Storegade 23, Tønder
Tlf. 2 12 32

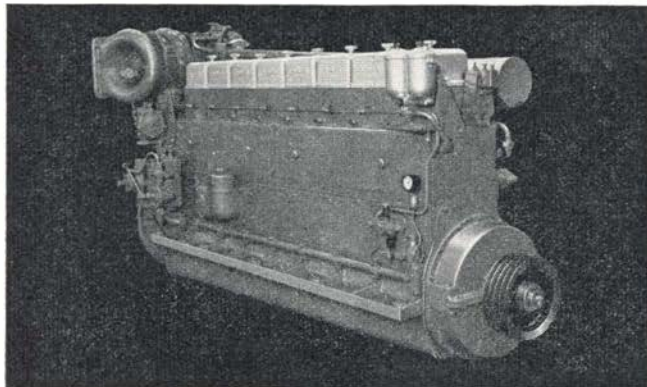
J. A. Krogh
Vestergade 65, Tønder, tlf. 2 16 42
Den eneste rigtige, når det
det gælder strikkegarn

Haderslev Bank
Aktieselskab
Nørregade 30 Haderslev
Tlf. *2 35 25

M·A·N

LEVERER

DIESELMOTORER
MOTORTOG
SPECIALVOGNE

TIL

jernbanedrift

MASCHINENFABRIK AUGSBURG - NÜRNBERG AG - WERK AUGSBURG

Repræsentant i Danmark:

PROTECHNICO A/S

VESTER FARIMAGSGADE 1 - KØBENHAVN V. - TELEFON MINERVA (0154) 2062